

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

**SYSTÉMOVÁ PODPORA SOCIÁLNÍ PRÁCE
V OBCÍCH
VSTUPNÍ ZPRÁVA**

SYSTÉMOVÁ PODPORA SOCIÁLNÍ PRÁCE V OBCÍCH

VSTUPNÍ ZPRÁVA

Projekt je financován z prostředků Operačního programu Zaměstnanost a ze státního rozpočtu.
Registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003527

ZADAVATEL:

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Odbor řízení projektů

Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

ZPRACOVATEL:

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz)

Sokolovská 351/25, 186 00 Praha 8

Tel: +420 220 190 597

E-mail: info@inesan.eu

Web: www.inesan.eu

OBSAH

1.	MANAŽERSKÉ SHRUTÍ	4
2.	ÚVOD	6
2.1	Předmět evaluace	6
3.	TEORIE ZMĚNY	9
3.1	Výchozí situace	9
3.2	Očekávané přínosy projektu pro zapojené obce	12
3.3	Limity a překážky současné praxe	13
3.4	Rizika projektů obcí	13
4.	METODIKA EVALUACE	15
4.1	Evaluační přístup	16
4.2	Desk research	16
4.3	Individuální hloubkové rozhovory (IHI)	17
4.3.1	Výběr vzorku a realizace	18
4.3.2	Scénáře hloubkových rozhovorů	19
4.4	Focus groups	20
4.4.1	Výběr vzorku a realizace – podpořené osoby	20
4.5	Metoda CAWI	21
4.5.1	Výběr vzorku a realizace	22
4.6	Analýza a syntéza	22
4.7	Způsob řešení jednotlivých evaluačních otázek	24
4.8	Výstupy evaluace	28
4.9	Dodržování etických principů v průběhu evaluace	29
4.10	Harmonogram	29
4.11	Analýza rizik	30
5.	ODPOVĚDI NA EVALUAČNÍ ÚKOL 1 – ZMAPOVÁNÍ STAVU OBCÍ PŘED SAMOTNOU REALIZACÍ PROJEKTU	31
5.1	Počet obyvatel v obcích	31
5.2	Sociální vyloučené lokality	32
5.3	Počet sociálních pracovníků	33

5.4	Pracovní náplň sociálních pracovníků	35
5.4.1	Struktura oddělení/odboru sociální práce obecního úřadu.....	35
5.5	Strategie obecního úřadu v oblasti výkonu sociální práce	37
5.6	Nastavení minimální úrovně výkonu sociální práce obecního úřadu.....	38
5.7	Počet klientů sociálních pracovníků	38
5.8	Cílové skupiny klientů	39
5.9	Využívání nástrojů prevence	41
5.10	Nastavení vzdělávání a supervize	42
5.10.1	Vzdělávání	42
5.10.2	Supervize	43
5.11	Spolupráce s dalšími subjekty.....	44
5.11.1	Spolupráce s krajem	46
5.11.2	Metodická podpora MPSV.....	46
5.12	Nastavení financování sociální práce v obci	46
6.	PŘÍLOHY	47
6.1	Scénář hloubkového rozhovoru s pracovníky sociálních odborů a se sociálními pracovníky v obcích	47
6.2	Návrh CAWI	51
6.3	Souhrnné vyhodnocení indikátorů zapojených obcí	64

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1:	Logický rámec projektu.....	7
Tabulka 2:	Teorie změny	11
Tabulka 3:	Strukturu a počet respondentů hloubkových rozhovorů	18
Tabulka 4:	Strukturu a počet respondentů focus groups.....	21
Tabulka 5:	Evaluační matice	24
Tabulka 6:	Harmonogram projektu	29
Tabulka 7:	Počet obyvatel v obcích	31
Tabulka 8:	Sociálně vyloučené lokality v obcích.....	32
Tabulka 9:	Počet sociálních pracovníků.....	33
Tabulka 10:	Struktura sociálních odborů (bez SPOD).....	36

Tabulka 11: Počet klientů sociálních pracovníků	38
Tabulka 12: Cílové skupiny klientů	40
Tabulka 13: Hodnocení vzdělávání v zapojených obcích	42
Tabulka 14: Četnost hodnocení vzdělávání.....	42
Tabulka 15: Nastavení supervizí v jednotlivých obcích	43
Tabulka 16: Spolupracující subjekty	45
Tabulka 17: Indikátory v jednotlivých zapojených obcích I.....	64
Tabulka 18: Indikátory v jednotlivých zapojených obcích II.....	65

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Počet obyvatel na sociálního pracovníka	34
Graf 2: Struktura cílových skupin klientů v zapojených obcích	39
Graf 3: Využívané preventivní nástroje v obci.....	41
Graf 4: Využívání supervize v zapojených obcích.....	43
Graf 5: Míra spolupráce zapojených obcí s dalšími subjekty	45

SEZNAM ZKRATEK

CAWI	online dotazníkové šetření
CS	cílová skupina
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DR	desk research
EQ	evaluační otázka (evaluační úkol)
FG	focus group
IHI	individuální hloubkový rozhovor
KA	klíčová aktivita
KÚ	krajské úřady
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
ORP	obce s rozšířenou působností
OSPOD	oddělení sociálně právní ochrany dětí
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
SP	sociální práce
SPOD	sociálně právní ochrana dětí
ÚP	Úřad práce

1. MANAŽERSKÉ SHRUTÍ

Cílem této vstupní evaluační zprávy je detailní popis evaluačního designu a obsahuje specifikaci evaluační metodologie projektu Systémová podpora sociální práce v obcích s registračním číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003527 a 15 projektů obcí z uzavřené výzvy 03_16_128 Pilotní ověření koncepce MPSV v oblasti sociální práce a sociálního bydlení na úrovni obcí, přesněji jen podpory typu A – Systémová podpora sociální práce v obcích (dále jen obce z výzvy 03_16_128) a evaluace vzájemného propojení výstupů projektů a efektivity spolupráce projektů MPSV a obcí z výzvy 03_16_128. Zároveň se vstupní zpráva zaměřuje na zmapování stavu v obcích z výzvy 03_16_128 ke konci roku 2015, tedy před realizací jejich projektů. Významnou součástí přípravy evaluačního plánu byla příprava konkrétního designu evaluace a stanovení indikátorů jednotlivých evaluačních úkolů. V této fázi jde o jeho předběžný návrh, nicméně v průběhu realizace projektu a postupného sběru empirické evidence bude tento model zpřesňován a upravován do výsledné podoby. Ta bude v závěrečné evaluační zprávě poukazovat na mechanismy, jimiž realizovaný projekt v praxi působí a dosahuje stanovených cílů.

V rámci přípravy vstupní zprávy byl zmapován stav před zahájením projektu a na základě získaných dat byl připraven model změny a logický rámec celého projektu dokumentující předpokládaný vztah mezi vstupy, činnostmi prováděnými v rámci realizace projektu a jeho výstupy a dopady.

Samostatné projekty realizovaly tyto obce: Bučovice, Havlíčkův Brod, Hodonín, Holešov, Hradec Králové, Chrudim, Jilemnice, Kladno, Kolín, Litvínov, Lovosice, Moravský Beroun, Most, Písek a Valašské Meziříčí. Vzhledem k výrazným velikostním rozdílům byly obce pro účely evaluace rozděleny do tří skupin dle počtu obyvatel. První skupinu tvoří obce s více než 50 tis. obyvateli (Hradec Králové, Kladno, Most), druhou skupinu obce s 20–50 tis. obyvateli (Kolín, Písek, Hodonín, Litvínov, Havlíčkův Brod, Chrudim, Valašské Meziříčí) a třetí skupina se skládá z obcí s méně než 20 tis. obyvateli (Moravský Beroun, Jilemnice, Bučovice, Lovosice, Holešov). V rámci těchto skupin se liší jak velikost sociálních odborů, tak počty sociálních pracovníků, a tedy i způsob jejich práce. Skupina největších obcí je charakteristická větším počtem pracovníků sociálního odboru, častějším hodnocením vzdělávacích plánů a častěji realizovanými supervizemi. Zároveň vzhledem k vysokému počtu obyvatel na sociální pracovníky v první skupině spadá v průměru nejvíce obyvatel obce. Druhá skupina je charakteristická menšími sociálními odbory, v rámci nichž je v některých případech přidružena kromě sociální i jiná činnost. Skupina nejmenších obcí je pak charakteristická především tím, že sociální odbory tvoří maximálně 5 zaměstnanců, ve dvou případech pak v roce 2015 nebyl ani samostatný sociální odbor zřízen. Obce spadající do třetí skupiny také v menší míře hodnotily vzdělávací aktivity a realizovaly supervize.

Počet obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách se v jednotlivých obcích významně lišil, všechny zapojené obce však vnímaly osoby ohrožené sociálním vyloučením jako podstatnou část klientů svých sociálních pracovníků. Mezi další významné cílové skupiny dále patřili nezaměstnaní a osoby s materiálními problémy, osoby bez přístřeší nebo s nejistým nebo neadekvátním bydlením a osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním. Z toho důvodu je jedním z hlavních cílů projektů zapojených obcí posílení terénní sociální práce, která s těmito klienty umožní pracovat individuálně a v jejich přirozeném prostředí.

Všechny zapojené obce spolupracovaly v rámci výkonu sociální práce s dalšími subjekty, především s ÚP ČR a poskytovateli sociálních služeb. Zároveň se také všechny zapojené obce shodovaly na tom, že by chtěly tuto oblast spolupráce prohloubit a rozšířit.

Výkon sociální práce v obcích byl v roce 2015 z velké části odvozen od strategických dokumentů. Z těchto dokumentů vycházely všechny zapojené obce. Pouze jedna ze zapojených obcí měla stanovenou minimální úroveň sociální práce v obci a rozsah a pracovní náplň sociálních pracovníků obce.

Vstupní evaluační zpráva dále obsahuje scénáře rozhovorů s pracovníky sociálních odborů a se sociálními pracovníky v obcích a návrh prvního online dotazníkového šetření (CAWI).

2. ÚVOD

2.1 PŘEDMĚT EVALUACE

Předmětem plnění je evaluace procesní, která má za cíl zhodnotit nastavení procesu realizace a implementace realizovaných aktivit a dále evaluace dopadová, jež se zaměří na zhodnocení dosažených výsledků a krátkodobé dopady projektu Systémová podpora sociální práce v obcích a 15 projektů obcí z uzavřené výzvy 03_16_128 Pilotní ověření koncepce MPSV v oblasti sociální práce a sociálního bydlení na úrovni obcí, jejichž realizátorem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR.

Cíle projektu:

Identifikace, koordinace a ověření metodické role MPSV ve vztahu ke koordinaci výkonu sociální práce krajskými úřady a k výkonu sociální práce v obcích v rámci výkonu státní správy v přenesené působnosti. Výsledkem realizace projektu bude rovněž identifikace limitů výkonu sociální práce v obecních úřadech, která poslouží k další metodické a koncepční činnosti MPSV, včetně nastavování optimálního modelu výkonu sociální práce v obcích.

Klíčové aktivity projektu:

- **KA1 – Řízení a administrace projektu**
- **KA2 – Identifikace, koordinace a ověření metodické role MPSV**
- **KA3 – Spolupráce MPSV a obcí**
- **KA4 – Identifikace vzdělávacích potřeb sociálních pracovníků**
- **KA5 – Evaluace**

Více o projektu viz logický rámec projektu (tabulka 1).

Tabulka 1: Logický rámec projektu

Vstupy	Aktivity	Výstupy	Cíle aktivit	Dopady
<p>Rozpočet: 44 588 760,00 Kč</p> <p>Období realizace: 1. 1. 2016–30. 6. 2021</p> <p>Realizační tým: 22 osob - projektový manažer - finanční manažer - odborný asistent - manažer kvality - metodik projektového řízení - metodik finančního řízení - odborný koordinátor projektu - metodik pro obce (3 osoby) - odborný metodik pro obce - odborný metodik pro obce 2 - odborný metodik pro obce 3 - odborný garant (5 osob) - odborný referent (3 osoby) DPČ:</p>	<p>KA1 – Řízení a administrace projektu</p> <hr/> <p>KA2 – Identifikace, koordinace a ověření metodické role MPSV</p> <hr/> <p>KA3 – Spolupráce MPSV a obcí</p>	<p>1) Zápisy z porad 2) Zprávy o realizaci projektu 3) Žádosti o platbu předkládané v pravidelných intervalech na řídicí orgán OPZ na základě uzavřeného právního aktu projektu</p> <hr/> <p>4) Odborné podklady k metodické roli MPSV – zkušenosti a praxe v oblasti vymezení úlohy krajských a obecních úřadů 5) Záznamy ze supervize členů RT v rozsahu min. 24 hodin/rok 6) 4 zahraniční pracovní cesty, záznamy z pracovních cest 7) 11 workshopů, 1 dvoudenní konference a 1 závěrečná konference – evaluace každé akce účastníky 8) Letáčky/brožury příklady dobré praxe sociální práce v obcích 9) Plakáty týmu sociálních pracovníků/významných sociálních pracovníků 10) 12 metodických školení pro sociální pracovníky 11) 30 kazuistických seminářů 12) Vzdělávací web</p> <hr/> <p>13) Příručka Praxe sociální práce v obci 14) Zpravodaj sociální práce 15) Podklad pro stanovení minimálního standardu činnosti sociální práce v obci a podklad pro definování standardů kvality sociální práce ve veřejné správě 16) Modelový návrh typových pozic sociálních pracovníků obcí 17) Další podklady a výstupy: • Analýza úspěšnosti projektových plánů zapojených obcí • Poznatky k nastavení dotačního titulu (příspěvku) na výkon sociální práce (vyjma sociálně-právní ochrany dětí) v přenesené působnosti</p>	<p>C1: Realizovat činnosti související s řízením projektu dle pravidel OPZ a interních pravidel MPSV.</p> <hr/> <p>C2: Identifikovat, koordinovat a ověřit metodickou roli MPSV; vytvořit supervizi a vzdělávání členů realizačního týmu; organizovat zahraniční pracovní cesty; pořádat workshopy a konference; dělat osvětovou činnost MPSV; provádět metodickou podporu sociálním pracovníkům; pořádat kazuistické semináře; vytvořit Moodle s e-learningem.</p> <hr/> <p>C3: Zhodnotit výkon sociální práce v obci; tvorba příručky Praxe sociální práce v obci a Zpravodaje sociální práce.</p>	<p>Krátkodobé:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavení optimálního modelu SP v obcích pomocí: <ul style="list-style-type: none"> - Stanovení minimálního standardu sociální práce v obci - Ověření typových pozic - Přenosu dobré praxe - Ověření metodické role MPSV • Zvýšení odbornosti sociálních pracovníků v obcích • Zvýšení odbornosti zaměstnanců MPSV a dalších zaměstnanců veřejné správy <p>Dlouhodobé:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení sociální práce v obci pomocí: <ul style="list-style-type: none"> - Nastavení optimálního modelu sociální práce v obcích. - Optimální nastavení dotačního titulu (příspěvku) na výkon sociální práce (kromě sociálně-právní ochrany dětí) v přenesené působnosti (za jakých podmínek a na jaké

<p>- expertní činnost na DPČ (sociálně právní poradenství)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podklady pro stanovení optimálního počtu sociálních pracovníků na obci • Limity výkonu sociální práce na obci • Způsoby vyhodnocování účinnosti intervencí SP v obci • Multidisciplinární spolupráce • Spolupráce a fungování oddělení na odboru sociálních věcí obce včetně spolupráce mezi odděleními, příp. odbory úřadu • Kumulace funkcí sociálního pracovníka • Spolupráce obce a ÚP ČR • Provádění depistáže obcí • Sociální šetření v obcích 	<p>činnosti bude dotace poskytována).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nastavení optimálního počtu sociálních pracovníků v obcích i krajích k výkonu zákonně ukotvených agend - Zvýšení odbornosti sociálních pracovníků v obcích pomocí jednotného vzdělávacího plánu - Vhodně nastavené role MPSV (legislativní i koncepční)
<p>KA4 – Identifikace vzdělávacích potřeb sociálních pracovníků</p>	<p>18) Návrh vzdělávacího programu pro sociální pracovníky 19) Podklady ke vzdělávání sociálních pracovníků 20) Zhodnocení pilotního ověření vzdělávacího programu 21) Hodnocení supervize sociálních pracovníků</p>	<p>C4: Identifikovat vzdělávací potřeby sociálních pracovníků prostřednictvím průběžného hodnocení; navrhnout vzdělávací program pro sociální pracovníky na obci; pilotní ověření vzdělávacího programu; průběžně hodnotit využitelnost a přínos supervize sociálních pracovníků obcí.</p>
<p>KA5 – Evaluace</p>	<p>22) Evaluační studie, složená ze zprávy vstupní, průběžné a závěrečné</p>	<p>C5: Vyhотовit evaluační studii prostřednictvím externího dodavatele, vybraného na základě veřejné zakázky.</p>

Pozn.: Tučně zvýrazněné výstupy jsou zároveň hlavními monitorovacími indikátory.

Zdroj: Projektová žádost MPSV

3. TEORIE ZMĚNY

3.1 VÝCHOZÍ SITUACE

Situace na obcích se změnila na počátku roku 2012, kdy byla výplata nepojistných sociálních dávek přesunuta ze sociálních odborů na Kontaktní pracoviště Úřadu práce, které začaly rozhodovat o všech nepojistných sociálních dávkách. S tím byl spojen i přechod zaměstnanců vykonávajících tuto agendu. Podle vyjádření zapojených obcí byl tento krok problematický ze dvou důvodů. Prvním z nich bylo snížení personální kapacity sociálních odborů na obecních úřadech. Druhým pak bylo to, že kvůli převedení výplat nepojistných sociálních dávek na úřady práce ztratily často sociální odbory kontakt s některými klienty.

„V době, kdy byly finanční prostředky vypláceny na městských úřadech, jsme mohli s klienty daleko lépe pracovat a řešit s nimi jejich pohledávky/dluhy např. za komunální odpad, psy a nájem. Nyní je pro ně obecní/městský úřad jen „zbytečné místo“, kde jim „nic nedají“, a tudíž je zbytečné jej navštěvovat, a tak se z těchto osob stávají dlužníci.“ (2016 projektová žádost jedné z obcí)

Současná právní úprava sociální práce, tak jak je upravena v zákoně o sociálních službách, neřeší dostatečně kompetence sociálních pracovníků na obecních úřadech. Zákonná úprava neřeší ani problematiku standardů pro výkon činností sociální práce, a provázanost zákonných předpisů, a prováděcího předpisu, kterým je vyhláška č. 332/2013 Sb., o vzoru Standardizovaného záznamu sociálního pracovníka, to znamená, že stále přetrvávají rozdíly v právních úpravách, a tudíž i nemožnost kompletního a efektivního výkonu činností sociální práce, a to i s ohledem na nerozdělení kompetencí. Dalším problémem současné praxe na obecních úřadech je také neefektivnost způsobu výkonu sociální práce, např. v případě kumulace funkce.

MPSV má možnost ke konkrétním problémům zpracovat doporučené postupy nebo metodické pokyny pro obecní a krajské úřady, nebo stávající pokyny doplnit a rozšířit a tak podrobněji vymezit činnosti sociální práce. To v praxi znamená velkou výhodu a možnost uplatnění velké variability ve výkonu činností sociální práce s občanem a možné maximální přizpůsobení se jeho požadavkům.

Ze současné praxe však dále vyplývá, že tyto pokyny mohou být sociálními pracovníky vykládány velmi odlišně, neboť pro některé úřady postup podle zpracovaných pokynů působí ekonomicky a sociální pracovníci se optimálně dokáží přizpůsobit problematice svého správního území. Jiní sociální pracovníci nebo jejich nadřízení, si naopak sami zvolí vlastní způsob výkonu činností sociální práce, který minimalizují tak, že se k potřebným občanům nedostává ani základní sociální pomoc.

Zapojené obce dále vnímají v posledních deseti letech postupnou změnu situace způsobenou proměnou klientů sociální práce. Roste význam sociální práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením, případně osobami ohroženými nebo postiženými ztrátou bydlení. U těchto osob často dochází ke kumulaci sociálně problematických jevů, jakými jsou například nezaměstnanost, zadlužení, užívání návykových látek apod. U všech těchto skupin vystupuje potřeba individuální práce s klienty v jejich přirozeném prostředí. Jak vyplývá z projektových žádostí zapojených obcí, nedostatečný počet sociálních pracovníků na obecních úřadech neumožňuje poskytnout pomoc dostatečně operativně a efektivně; chybí čas na terénní sociální práci, především na depistáž a na dlouhodobou práci s klienty.

Zároveň je vhodné situaci těchto klientů řešit i s dalšími podstatnými subjekty, jakými jsou například ostatní odbory úřadu, sociální služby či Úřad práce ČR. 60 % zapojených obcí v rámci projektových žádostí uvádí, že

v rámci ORP nemají jasně vymezená pravidla spolupráce s dalšími subjekty. V tomto ohledu je výjimkou Hradec Králové, kde je podle žádosti vhodně nastavena jak interdisciplinární, tak multidisciplinární spolupráce. Vzhledem k nízké personální kapacitě pracovníků však v žádné ze zapojených obcí není na multioborovou spolupráci dostatek času.

Nárůst počtu klientů, u kterých dochází ke kumulaci různých problematických sociálních situací, klade velké nároky na profesionální připravenost sociálních pracovníků. Vystává tedy potřeba aktualizace vzdělávacích plánů a intenzivní vzdělávání sociálních pracovníků v této oblasti.

Projekt je zacílen na identifikaci, koordinaci a ověření metodické role MPSV ve vztahu ke koordinaci výkonu sociální práce krajskými úřady a k výkonu sociální práce v obcích v rámci výkonu státní správy v přenesené působnosti. V rámci evaluace byly určeny klíčové aktivity projektu, které k tomuto cíli vedou. Další logické vazby v rámci projektu jsou znázorněny v tabulce č. 2. Indikátory jednotlivých výstupů a dopadů jsou uvedeny v evaluační matici (tabulka č. 5).

Tabulka 2: Teorie změny

Příčiny	Problém	Aktivity	Výstupy	Krátkodobé dopady	Dlouhodobé dopady
<ul style="list-style-type: none"> • Změna výplat nepojistných sociálních dávek • Současná právní úprava sociální práce neřeší dostatečně kompetence sociálních pracovníků na obecních úřadech • Nejasný výklad metodických dokumentů MPSV • Nedostatečná personální kapacita sociálních odborů • Absence jasného vymezení okruhů sociální práce a pracovních pozic na obcích • Změna klientů sociální práce • Nedostatečná odborná připravenost sociálních pracovníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejasnost role MPSV v modelu poskytování sociální práce v přenesené působnosti obcemi 	<ul style="list-style-type: none"> • A1. Identifikace a ověření optimálního modelu poskytování sociální práce v přenesené působnosti obcemi • A2. Upřesnění role sociální práce v obcích, jejího rozsahu a náplně práce (stanovení minimálního standardu sociální práce v obci, ověření typových pozic) • A3. Shromáždění podkladů ze současné praxe a identifikace jejích limitů (přenos dobré praxe) • A4. Identifikace role MPSV • A5. Zmapování vzdělávacích potřeb a kompetencí potřebných pro výkon sociální práce v obci • A6. Vzdělávací aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> • V1. Příručka Praxe sociální práce v obci (A1, A2, A3, A4, A5, A6) • V2. Zpravodaj sociální práce (A1, A2, A3, A4) • V3. Podklad pro stanovení minimálního standardu činnosti sociální práce v obci a podklad pro definování standardů kvality sociální práce ve veřejné správě (A1, A2, A3, A4) • V4. Modelový návrh typových pozic sociálních pracovníků obcí (A2) • V5. Vzdělávací web (A5) • V6. Návrh vzdělávacího programu pro sociální pracovníky (A5, A6) • V7. Vzdělávací aktivity (zahraniční pracovní cesty, workshopy, metodická školení, kazuistické semináře) (A5, A6) • Další výstupy: podklady k metodické roli MPSV, podklady pro publikační výstupy 	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavení optimálního modelu SP v obcích (V1, V2, V3, V4) • Nastavení metodické role MPSV (V1, V2, V3, V4) • Zvýšení odbornosti sociálních pracovníků v obcích (V1, V2, V5, V6, V7) • Zvýšení odbornosti zaměstnanců MPSV a dalších zaměstnanců veřejné správy (V1, V2, V5, V6, V7) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení sociální práce v obci pomocí: • Nastavení optimálního modelu sociální práce v obcích. • Optimální nastavení dotačního titulu (příspěvku) na výkon sociální práce (kromě sociálně-právní ochrany dětí) v přenesené působnosti (za jakých podmínek a na jaké činnosti bude dotace poskytována). • Nastavení optimálního počtu sociálních pracovníků v obcích i krajích k výkonu zákonně ukotvených agend • Zvýšení odbornosti sociálních pracovníků v obcích pomocí jednotného vzdělávacího plánu • Vhodně nastavené role MPSV (legislativní i koncepční)
<p>PŘEDPOKLADY</p> <ul style="list-style-type: none"> • MPSV i nadále projevuje zájem o využívání poznatků z projektu v rámci nastavení dotačního titulu • Ochota zainteresovaných stran sdílet zkušenosti a příklady dobré praxe • Ochota sociálních pracovníků účastnit se vzdělávacích aktivit • Ochota sociálních odborů adaptovat nový model sociální práce v obci 					

Pozn.: Logické vazby mezi aktivitami, výstupy a dopady jsou uvedeny v závorkách.

Zdroj: projektová žádost MPSV, projektové žádosti jednotlivých zapojených obcí, strategické dokumenty jednotlivých zapojených obcí

3.2 OČEKÁVANÉ PŘÍNOSY PROJEKTU PRO ZAPOJENÉ OBCE

Očekávání vkládaná jednotlivými obcemi do projektu lze z logického hlediska zařadit do tří kategorií. První kategorii v tomto případě tvoří očekávání shodná pro všechny či naprostou většinu zúčastněných obcí. Do druhé kategorie lze zařadit taková očekávání, na nichž se shoduje přibližně polovina ze zúčastněných obcí. Třetí z kategorií tvoří užitky selektivně očekávané buďto minimem obcí, nebo pouze jednou z nich, tedy očekávání zpravidla specifická pro daný region či konkrétní obec.

Mezi možné přínosy projektu, na nichž se shoduje převážná většina obcí, patří zejména tyto:

- zvýšení dostupnosti výkonu sociální práce klientům,
- personální posílení odboru/oddělení sociální práce (veškeré obce v rámci projektu počítaly s přijetím minimálně jednoho nového sociální/ho pracovníka/ce), její rozvoj v rámci ORP a zvýšení dostupnosti těchto služeb,
- rozvoj terénní sociální práce, konkrétně individuální práce s klienty v jejich přirozeném prostředí a vytvoření většího prostoru pro depistáž, a tedy prevence eskalace sociálně nepříznivých jevů,
- vytvoření interdisciplinárního a multidisciplinárního týmu spojené se zajištěním pravidelných setkávání, do nichž budou zapojeni odborníci v závislosti na aktuálních potřebách klientů (např. NNO, OSPOD, poskytovatelé sociální služeb),
- zajištění kvalitního vzdělávání a pravidelné supervize sociálních pracovníků,
- zvýšení odbornosti sociálních pracovníků,
- zavedení nových technik do sociální práce, jmenovitě především četnější využívání případových konferencí,
- pilotní ověření aplikace nových metod sociální práce v praxi.

Přibližně v polovině případů lze potom nalézt tyto přínosy očekávané od projektu:

- celkové zvýšení informovanosti obyvatel, které lze formulovat ve dvou rovinách – v prvním případě jde o občany ohrožené sociálním vyloučením, což souvisí se zvýšením jejich povědomí o možných řešeních situace, ve druhém případě jde o širší veřejnost reprezentovanou občany dané obce s cílem poskytnout jim přehledně veškeré potencionálně důležité informace o nabízené škále sociálních služeb a možnostech využití sociální práce,
- zvýšení prestiže sociální práce v obci,
- mapování situace v rámci celé ORP,
- definování standardu vzdělávání sociálních pracovníků,
- nastavení minimálního standardu sociální práce v obci,
- efektivnější práce s klienty.

Mezi specifické kýžené efekty jednotlivých obcí potom patří například následující položky:

- vytvoření nového oddělení sociální práce ve vnitřní struktuře Městského úřadu (Valašské Meziříčí),
- vytvoření jednoduché počítačové aplikace zprostředkující sociálním pracovníkům orientaci v systémech sociální ochrany a nabídky sociálních a souvisejících služeb (Lovosice),

- zvýšení efektivity vynaložených prostředků v souvislosti s efektivně a správně nastavenou spoluprací v zájmu klientů za použití sjednocujících pravidel (Litvínov),
- sestavení metodiky sociální práce na obecní úrovni (Jilemnice),
- intenzivní plánování práce s klienty, tvorba individuálních plánů práce s klienty, vytyčování kroků vedoucích k jejich naplnění a konečně zapojení klientů do procesu plánování (Holešov),
- posílení systému dostupného bydlení, které umožňuje klientům dosáhnout na lepší způsob bydlení (Hodonín).

3.3 LIMITY A PŘEKÁŽKY SOUČASNÉ PRAXE

Hlavní limity současné praxe sociální práce v obcích jsou nedostatečné personální kapacity, které již byly zmíněny v rámci kapitoly 3.1 Výchozí situace. Napříč celým spektrem 15 obcí však lze nalézt i další společenské faktory, často velmi specifické, jejichž reflexe je obtížné dosáhnout v rámci jediného systémového projektu. Za takovéto uváděné limity a překážky lze považovat:

- nadbytek administrativní a další práce nesouvisející s výkonem sociální práce (přidělování bytů v domě s pečovatelskou službou, převedení výplat nepojistných sociálních dávek na ÚP ČR),
- široký rozptyl cílových skupin, s nimiž sociální pracovníci pracují,
- nedostatečná koordinace spolupráce napříč jednotlivými obcemi v ORP,
- zvyšující se nároky na kvalitu sociální práce,
- narůstající množství klientů ve spádové oblasti,
- kumulace funkcí sociálních pracovníků (nejasné vymezení role sociálního pracovníka),
- nedostatek financí a neexistence standardů sociální práce v obci,
- vysoká kriminalita v oblasti,
- vysoká nezaměstnanost,
- nedostatky v bytové politice města (neřízená privatizace),
- nedostatečně (i institucionálně) nastavená spolupráce s dalšími subjekty,
- vysoký počet ubytoven (případně SVL) na území obce,
- nedostatečný vozový park městského úřadu (limitovaná možnost výjezdu za klienty) případně špatná dopravní obslužnost v obci,
- nedostatečné pokrytí ORP sociálními službami,
- společenské a sociální postavení sociálního pracovníka, nízké finanční ohodnocení.

3.4 RIZIKA PROJEKTŮ OBCÍ

Pro naplnění dopadů projektu na sociální práci v obcích je nezbytné vzít v potaz nejen rizika projektu MPSV, ale také rizika projektů jednotlivých zapojených obcí. Tato rizika je třeba reflektovat při sběru dat od zúčastněných obcí, vzhledem k tomu, že mohou mít signifikantní vliv na výstupy, a tedy i dopady celého projektu.

V rámci formulování možných rizik projektu se naprostá většina obcí shodla především na třech možných problematických faktorech:

- změna vedení obce po komunálních volbách (14 z 15 obcí),
- nenaplnění indikátorů (13 z 15 obcí),
- zpožděný nábor sociálních pracovníků (12 z 15 obcí).

Mezi další položky vyskytující se napříč možnými riziky ve více než jednom případě figurovaly tyto:

- do výběrového řízení se nepřihlásí vhodný a dostatečný počet uchazečů (5 z 15 obcí),
- překročení rozpočtu a harmonogramu projektu (4 z 15 obcí),
- změna/hledání nového sociálního pracovníka (3 z 15 obcí).

Napříč obcemi se vyskytovala také řada dalších formulovaných rizik, která ovšem byla vždy zmíněna pouze v jednom případě:

- změna legislativy (omezení kompetencí SP),
- neochota organizací či pracovníků ke spolupráci,
- nedostatečný zájem pracovníků odborů městského úřadu,
- dvojí řízení sociálních pracovníků,
- nezvládnutí administrace a organizačního zajištění projektu,
- neproplacení dotace během projektu,
- nutnost zajištění předfinancování projektu,
- chyby při zadávání VZ,
- komunikační rizika,
- nezájem a nespolupráce cílové skupiny,
- negativní postoj veřejnosti,
- nezpracování výstupů a podkladů.

4. METODIKA EVALUACE

Na základě zadání je evaluace kombinací evaluace procesní a dopadové evaluace. Evaluace procesu se využívá k získání informací o průběhu projektu a zaměřuje se na způsob realizace jednotlivých klíčových aktivit projektu, na vybrané okolnosti implementace dílčích opatření a na hlavní problémy, které se vyskytly v průběhu realizace projektu. Obecným cílem takto koncipované evaluace procesu je zjištění, zda byl projekt realizován podle plánu, resp. vyhodnotit, zda projekt probíhal tak, jak bylo původně zamýšleno. Pomocí procesní evaluace lze také identifikovat, proč konkrétní elementy projektu byly či nebyly funkční (resp. zdali a jak přispěly k celkovému výsledku posuzovaného projektu). Evaluace procesu se v neposlední řadě zaměřuje na popis struktury účastníků projektu a na vyhodnocení jejich informovanosti.

Dopadová evaluace se zaměřuje na identifikaci a případnou sumarizaci dosažených výsledků a krátkodobých dopadů. V jejím rámci se provádí posouzení rozsahu, ve kterém byly dosaženy zamýšlené výsledky. Tato evaluace se zajímá o to, jaké jsou přínosy realizovaného projektu pro konkrétní skupiny, na které byl zacílen. V tomto případě bude pozornost zaměřena zejména na posouzení relevance cílů projektu a na hodnocení přínosů projektu ze strany jednotlivých zapojených obcí.

Celkový metodologický přístup kombinuje práci s existujícími daty a informacemi (desk research) se sběrem primárních dat pro specifické účely této veřejné zakázky. Konkrétně je část výzkumného designu týkající se desk research založena na rešerši dokumentů týkajících se obsahové náplně posuzovaného projektu (zejm. žádost o podporu a další relevantní materiály) a na obsahové analýze dalších informačních pramenů, které budou identifikovány během evaluace (v tomto ohledu předpokládáme zejména využití teoretických konceptů popsanych v odborné literatuře). Pro účely hodnocení vzdělávacích akcí bude využit Kirkpatrickův model evaluace vzdělávání, který je zaměřen jak na hodnocení spokojenosti se vzdělávacími aktivitami, tak i na hodnocení dopadů a přínosů vzdělávání na profesní rozvoj a chod organizace.

Sběr primárních dat pro specifické účely této veřejné zakázky bude proveden pomocí kombinace kvalitativních a kvantitativních výzkumných metod. Konkrétními metodami, jejichž prostřednictvím budou získávány primární informace, budou individuální hloubkové rozhovory (IHI), focus groups (FG) a online dotazníkové šetření (CAWI). Tyto metody sběru dat budou použity v rámci skupin aktérů, které jsou popsány níže. Navržená kombinace výzkumných postupů je zpracovatelem navržena tak, aby bylo možné získat potřebný rozsah dat nezbytných k naplnění cílů dané veřejné zakázky; kombinace uvedených výzkumných postupů navíc umožní triangulovat klíčová zjištění a dosáhnout tak větší robustnosti, spolehlivosti a přesnosti získávané evidence.

Navržená evaluace je zaměřena na zhodnocení sedmi evaluačních úkolů:

- Evaluační úkol 1: Analýza stavu sociální práce v obcích
- Evaluační úkol 2: Zpětná vazba na průběh realizace projektu
- Evaluační úkol 3: Dosažené změny
- Evaluační úkol 4: Hodnocení přínosů výstupu projektu – Zpravodaje sociální práce
- Evaluační úkol 5: Dosažené změny ke konci projektu
- Evaluační úkol 6: Hodnocení přínosů výstupu projektu – Příručka praxe sociální práce v obci

- Evaluační úkol 7: Udržitelnost výstupů a výsledků projektu

Podrobné zpracování jednotlivých evaluačních úkolů je uvedeno v evaluační matici v kapitole evaluační matici (kapitola 2.7).

4.1 EVALUAČNÍ PŘÍSTUP

Celkový metodologický přístup kombinuje práci s existujícími daty a informacemi (desk research) se sběrem primárních dat pro specifické účely této veřejné zakázky. Konkrétně je výzkumný design založen na rešerši dokumentů týkajících se náplně evaluovaných klíčových aktivit, na obsahové analýze dalších relevantních informačních zdrojů, které mohou být identifikovány během provádění evaluace (využití teoretických konceptů), na sběru kvalitativních informací pomocí individuálních hloubkových rozhovorů a na sběru kvantitativních dat pomocí CAWI. V rámci evaluace budou tedy využity následující výzkumné metody:

- Desk research
- Individuální hloubkové rozhovory (IHI)
- Focus groups (FG)
- Online dotazníkové šetření (Computer Assisted Web Interviewing – CAWI)

4.2 DESK RESEARCH

Desk research v rámci řešení zakázky představuje základní metodu, s jejíž pomocí jsou zpracovány podklady dokumentující cíle projektu a data o výsledcích a výstupech jeho realizace. Zjištění a závěry plynoucí z desk research poskytují potřebné informace pro vyhodnocení jednotlivých evaluačních otázek a zároveň jsou podkladem pro nastavení dalších výzkumných šetření.

Desk research nemá alternativu. Zásadní výhodou této metody je získání rozsáhlých informací ze stávajících informačních pramenů (bez nutnosti provádět primární výzkum). Desk research představuje stěžejní fázi výzkumu, jelikož dovoluje výzkumnému týmu seznámit se detailněji s posuzovaným projektem, s rolmi jednotlivých zainteresovaných stran a informovaně připravit následné fáze výzkumu, včetně nástrojů pro sběr dat (zejména pak otázky pro dotazníkové šetření a scénář individuálních hloubkových rozhovorů). Desk research dále umožňuje eliminovat sběr duplicitních údajů, které jsou již dostupné, a zaměřit se na jejich ověření, doplnění a další elaboraci. Zároveň umožňuje přípravu vhodných a zacílených nástrojů sběru dat, které tak mají vyšší epistemologický potenciál. V neposlední řadě desk research přispívá k upřesnění definice cílové skupiny, která by měla být zahrnuta do vyhodnocení, a k precizaci výběru vzorků oslovených v rámci jednotlivých šetření. Nevýhodou desk research je omezení dané rozsahem a dostupností stávajících pramenů.

Desk research bude využit v rámci řešení všech evaluačních úkolů. Vzhledem k tomu, že projekt je realizován od roku 2016, evaluační úkol 1, tedy zmapování stavu sociální práce v obcích podpořených v rámci výzvy OPZ č. 03_16_128 před realizací projektu, bude zpracován na základě desk research. Indikátory určené na základě desk research budou následně využity i v rámci ostatních evaluačních úkolů.

Pro evaluaci budou využívány zdroje dat jak poskytnuté Zadavatelem, tak také ostatními aktéry projektu. Jedná se o:

Projektové a metodické dokumenty:

- projektová žádost evaluovaného projektu,
- zprávy o realizaci projektu včetně příloh,
- projektové žádosti 15 zapojených obcí v rámci výzvy 03_16_128,
- metodika výběru obcí k výzvě OPZ – č. 128,
- analýza vstupních dotazníků zasílaných obcím Zadavatelem,
- evaluační dotazníky realizovaných vzdělávacích aktivit,
- statistické údaje od jednotlivých obcí,
- metodické materiály pro obce,
- Zpravodaje sociální práce,
- Příručka praxe sociální práce,
- výstupy a výsledky jednotlivých aktivit projektu,
- strategické dokumenty zapojených obcí
- a další veřejně dostupné strategické a metodické dokumenty.

Pro evaluaci projektu budou dále využity tyto zdroje:

- webová prezentace projektu,
- evidence realizátorů projektu (zápisy z porad),
- evidence účastníků projektu (zapojených obcí),
- relevantní odborná literatura (česká i zahraniční).

4.3 INDIVIDUÁLNÍ HLOUBKOVÉ ROZHOVORY (IHI)

Individuální hloubkový rozhovor (IHI) je kvalitativní metoda zkoumání ve formě rozhovorů vedených vyškolenými tazateli podle předem daného scénáře. Tato forma umožňuje tazatelům flexibilně reagovat podle individuálních zkušeností respondentů a podle jejich přístupu ke zkoumané problematice. Tato metoda zprostředkovává konkrétní zkušenosti jednotlivých respondentů, umožňuje získat potřebný vhled do zkoumané problematiky a přispívá k explikaci nesamozřejmých souvislostí v rámci dané problematiky. Hloubkové rozhovory vyžadují zkušeného tazatele, jehož úkolem je získat věcně specifické odpovědi od předem vybraného vzorku respondentů. Tazatel musí zajistit, že bude dodržován připravený scénář, a že respondenti poskytnou odpovědi na dané otázky v rámci jednotlivých bloků tak, aby byl naplněn účel výzkumu. Vedení hloubkového rozhovoru vyžaduje ze strany tazatele citlivost, koncentraci, interpersonální porozumění, empatii a disciplínu, ale také schopnost improvizovat. Dopředu je nutné zvážit obsah a znění hlavních otázek, aby bylo dosaženo nejen dobré porozumění dané materii, ale také co největší informační výtěžnost.

IHI budou využity v rámci evaluačních úkolů 2, 3, 5 a 7.

4.3.1 VÝBĚR VZORKU A REALIZACE

V rámci terénního šetření bude provedeno celkem 55 rozhovorů. Celkem 10 rozhovorů bude provedeno se členy realizačního týmu, 45 rozhovorů pak bude provedeno s pracovníky sociálních odborů a se sociálními pracovníky v obcích. Strukturu a počet respondentů dokládá Tabulka č. 2.

Tabulka 3: Strukturu a počet respondentů hloubkových rozhovorů

Respondent	Počet respondentů	Evaluační úkol
Projektový tým MPSV	10	2, 5, 7
Sociální pracovníci hrazení z projektu v zapojených obcích (15 obcí)	15	2,3,5,7
Sociální pracovníci mimo projekt v zapojených obcích (15 obcí)	15	2,3,5,7
Zaměstnanci obcí věnující se sociální, rodinné či zdravotní oblasti	15	2,3,5,7
CELKEM	55	

Zdroj: INESAN, 2019

Oslovení respondentů IHI

Hloubkové rozhovory budou provedeny se čtyřmi skupinami respondentů:

- Členové projektového týmu
- Zaměstnanci obcí věnující se sociální, rodinné či zdravotní oblasti v zapojených obcích
- Sociální pracovníci hrazení z projektu v zapojených obcích (15 obcí)
- Sociální pracovníci mimo projekt v zapojených obcích (15 obcí)

- Členové projektového týmu

Pro zajištění základních informací o projektu ze strany Zadavatele budou kontaktováni vybraní členové projektového týmu, se kterými budou provedeny rozhovory pro pochopení účelu a cílů projektu. Kontakty na jednotlivé osoby budou získány od Zadavatele. Vybrané osoby budou nejprve kontaktovány s žádostí o účast na osobním rozhovoru. Bude jim vysvětlen účel šetření a jejich význam pro evaluaci a budou dále ujištěni o anonymitě jimi poskytnutých informací.

Evaluátor předpokládá oslovení zejména těchto členů projektového týmu: Projektového manažera, Odborného koordinátora projektu, Metodika pro obce, Odborného garanta a Odborného referenta.

- Zaměstnanci obcí věnující se sociální, rodinné či zdravotní oblasti v zapojených obcích

Zaměstnanci obcí budou osloveni na základě kontaktů poskytnutých Zadavatelem. Bude se jednat o zaměstnance obcí věnujících se sociální, rodinné nebo zdravotní politice. Především se bude jednat o vedoucí odpovídajících odborů, na které je směřována informační činnost MPSV. Vybrané osoby budou nejprve kontaktovány s žádostí o účast na osobním rozhovoru. Bude jim vysvětlen účel šetření a jejich význam pro evaluaci a budou dále ujištěni o anonymitě jimi poskytnutých informací.

- **Sociální pracovníci hrazení z projektu v zapojených obcích (15 obcí)**

Sociální pracovníci obcí budou osloveni na základě kontaktů poskytnutých Zadavatelem, případně zaměstnanci zapojených obcí. Pro účely IHI budou vybráni noví sociální pracovníci podle pilotně ověřovaných pozic – tzn. terénní sociální pracovníci a koordinátoři sociální podpory. Vybrané osoby budou nejprve kontaktovány s žádostí o účast na osobním rozhovoru. Bude jim vysvětlen účel šetření a jejich význam pro evaluaci a budou dále ujištěni o anonymitě jimi poskytnutých informací.

- **Sociální pracovníci mimo projekt v zapojených obcích (15 obcí)**

Sociální pracovníci obcí budou osloveni na základě kontaktů poskytnutých Zadavatelem, případně zaměstnanci zapojených obcí. V každé zúčastněné obci bude vybrán minimálně jeden sociální pracovník, a to na základě délky jeho praxe v pozici sociálního pracovníka. Vybrané osoby budou nejprve kontaktovány s žádostí o účast na osobním rozhovoru. Bude jim vysvětlen účel šetření a jejich význam pro evaluaci a budou dále ujištěni o anonymitě jimi poskytnutých informací.

Vzhledem k tomu, že projekty devíti zapojených obcí skončily k 31. 12. 2018 a projekty šesti zbývajících obcí končí nejpozději k 30. 11. 2019, budou rozhovory s pracovníky sociálních odborů a se sociálními pracovníky v obcích uskutečněny mezi 10. 7. 2019 a 30. 11. 2019. Tak bude v maximální možné míře zaručeno, že bude možné realizovat rozhovory se sociálními pracovníky hrazenými z projektu. Pokud již v zapojených obcích nebudou tito pracovníci pracovat, budou obce požádány o jejich kontaktní údaje. V případě, že tito nebudou souhlasit s realizací rozhovoru, budou navíc provedeny rozhovory se sociálními pracovníky, kteří v té době v obcích pracují.

Rozhovory se uskuteční optimálně v místě výkonu zaměstnání vybraných osob, a to podle možností dotazovaných osob. Před provedením rozhovorů bude zajištěn informovaný souhlas respondentů. Rozhovory budou nahrávány, některé údaje týkající se zejména průběhu rozhovorů a dalších okolností, budou písemně zaznamenávány již během interview (field notes). Zajištěna bude anonymizace účastníků. Předpokládaná doba trvání rozhovoru je 60–70 minut.

4.3.2 SCÉNÁŘE HLOUBKOVÝCH ROZHovorů

Scénář představuje základní vodítka pro moderátora a jeho adekvátní nastavení je klíčové pro získání požadovaných informací. Scénář obsahuje hlavní a doplňkové otázky. Doplňkové otázky jsou označeny kurzívou a jejich účelem je přimět respondenta podat úplnou a výstižnou odpověď. Část otázek je směřovaná pouze na vybrané skupiny respondentů a to podle jejich zapojení do aktivit v rámci projektů. Některé otázky mají v případě dotazování podpořených osob více variant tak, aby zohlednily rozdílné úrovně ve vzdělání a věku. Výběr otázek bude záviset na tazateli, který posoudí aktuální situaci a podle toho zvolí způsob dotazování. Tazatel musí respektovat úroveň respondentů a uzpůsobit dotazování tak, aby všem dotazovaným byl jasný smysl otázky a aby odpovědi byly relevantní z hlediska cílů evaluace.

Scénář je závazný po celou dobu plnění. Scénář s pracovníky sociálních odborů a se sociálními pracovníky v obcích byl 10. 7. 2019 schválen Zadavatelem a je přiložen v příloze této zprávy.

4.4 FOCUS GROUPS

FG chápe realizační tým výzkumu jako kvalitativní metodu zkoumání ve formě moderované skupinové diskuze, která zahrnuje progresivní sdílení a propracování pohledů a myšlenek účastníků, a umožňuje proniknout do podstaty zkoumaného problému. FG skýtají významnou výhodu v možnosti zapojit do konverzace více účastníků najednou, kteří se zároveň vzájemně ovlivňují skrze skupinovou dynamiku, kterou tato metoda vytváří. FG tak mají potenciál získat větší rozsah informací, jež jsou navíc prověřeny díky konfrontaci pohledů všech účastníků.

FG jsou nicméně náročné na organizaci a vyžadují zkušeného moderátora. Jeho úkolem je vyvolat diskusi mezi jednotlivými účastníky, přičemž musí současně zajistit, aby se diskutující drželi předem stanoveného scénáře, resp. odpovídali na otázky, které jim moderátor pokládá. Jelikož součástí týmu je velmi zkušený moderátor FG, je toto riziko eliminováno.

V rámci terénního šetření pro účely tohoto výzkumu budou provedeny čtyři focus groups s:

- zástupci sociálních odborů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a s pověřeným obecním úřadem,
- zástupci ÚP ČR (především Kontaktní pracoviště a Krajské pobočky Úřadu práce ČR) a KÚ,
- vedoucími sociálních odborů obecních úřadů,
- sociálními pracovníky obecních úřadů.

Focus groups budou použity pro získání odpovědí k evaluačnímu úkolu 4 a 6.

4.4.1 VÝBĚR VZORKU A REALIZACE – PODPOŘENÉ OSOBY

Respondenti budou vybíráni na základě evidence poskytnuté jak Zadavatelem, tak také jednotlivými realizátory projektů v zapojených obcích do projektu 03_16_128, kteří evidují jednotlivé osoby v rámci jejich účasti na projektu. Evaluátor dále osloví regionálně příslušné ÚP ČR (především Kontaktní pracoviště a Krajské pobočky Úřadu práce ČR) a Krajské úřady s žádostí o poskytnutí kontaktních údajů na osoby věnující se sociální, rodinné nebo zdravotní problematice. Pomocí těchto seznamů kontaktů budou vybrány a osloveny relevantní osoby pro účast na FG. Výsledný seznam oslovených účastníků bude konzultován a odsouhlasen Zadavatelem.

V rámci evaluačního úkolu 4 bude vybráno pro každou FG cca 50 % účastníků, kteří nejsou zapojeni do projektu. Pro FG 1 budou účastníci vybráni ze seznamu kontaktů obecních úřadů sousedících se zapojenými obcemi. Pro FG 2 budou pak účastníci vybráni z poboček ÚP ČR (především Kontaktních pracovišť a Krajské pobočky ÚP) mimo zapojené obce. Všem účastníkům bude v předstihu emailem zasláno všech 7 Zpravodajů sociální práce a budou vyzváni k jejich prostudování.

V rámci evaluačního úkolu 6 budou osloveni respondenti z řad vedoucích sociálních odborů (FG 3) a sociálních pracovníků obecních úřadů (FG 4), z nichž cca 50 % účastníků bude vybráno z obcí, které nejsou

zapojeny do projektu. Účastníkům bude v předstihu e-mailem zaslána předfinální verze Příručky praxe sociální práce v obci a bodový scénář diskuse.

Po výběru potřebných kontaktů budou respondenti telefonicky osloveni výzkumným pracovníkem, bude jim vysvětlen účel výzkumného šetření, jeho důležitost pro danou evaluaci a budou motivováni k účasti na šetření. Rekrutace tímto způsobem vyžaduje zkušeného pracovníka, který je obeznámen s detaily projektu. Díky tomu, že mají pracovníci řešitelského týmu zkušenosti s prováděním výzkumných šetření u požadovaných cílových skupin, očekávaná míra návratnosti tohoto způsobu rekrutace je 50–70%.

Za úspěšnou rekrutaci respondentů a jejich výběr zodpovídá Zpracovatel.

Tabulka 4: Struktura a počet respondentů focus groups

FG	Respondent	Počet respondentů	Evaluační úkol
1	Zástupci sociálních odborů obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a s pověřeným obecním úřadem	8–10	4
2	Zástupci ÚP, KÚ a nezapojených obcí do 03_16_128	8–10	4
3	Vedoucí sociálních odborů obecních úřadů	8–10	6
4	Sociální pracovníci obecních úřadů	8–10	6
	CELKEM	32–40	

Zdroj: INESAN, 2019

Uskutečnění FG se předpokládá v sídelních městech kanceláří projektu, tj. v Praze, v Hradci Králové nebo v Olomouci. Pro účastníky FG bude zajištěna prostorná místnost s odpovídajícím vybavením a rovněž bude zajištěno občerstvení.

Evaluátor připraví scénáře FG pro oba evaluační úkoly, které budou konzultovány se Zadavatelem. Konečnou podobu scénářů i místa realizace FG schvaluje Zadavatel.

Počet účastníků jedné FG bude 8 až 10 osob. Časový rozsah FG bude 1–2 hodiny dle typu účastníků. U každé FG bude kromě moderátora přítomen také zapisovatel a pozorovatel, přičemž skupinová diskuze bude v průběhu nahrávána, aby bylo možné provést doslovnou transkripci. Moderátorem bude člen realizačního týmu evaluátora. Je srozuměn jak s účelem celé evaluace, tak se smyslem dílčích bloků otázek a s cíli dotazování. Před konáním vlastního rozhovoru si moderátor nastuduje základní informace o účastnících a přizpůsobí tomu kladení otázek.

Z každé FG bude vyhotoven zvukový záznam a písemný zápis, který bude obsahovat hlavní body diskuse a její závěry, případně hlavní dilemata, problémové okruhy a doporučení. Zajištěna bude anonymizace účastníků.

4.5 METODA CAWI

V rámci realizace zakázky bude dále použita metoda CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). CAWI je metoda online dotazníkového šetření, s jejíž pomocí budou získány kvantitativní údaje o relativně vysokém počtu respondentů. CAWI bude využita pro získání odpovědí k evaluačnímu úkolu 3, 5 a 7.

Budou realizována celkem dvě dotazníková šetření. První dotazníkové šetření bude vyhodnocovat přínos workshopů/konferencí/dalších akcí pořádaných projektem MPSV.

Druhé dotazníkové šetření bude zaměřeno na vyhodnocení přínosu a výsledků projektu, bude tedy zacíleno na všechny osoby zapojené do projektu, tj. na realizační tým, zástupce zapojených obcí i sociální pracovníky v zapojených obcích. Návrh prvního dotazníkového šetření je součástí přílohy této zprávy.

4.5.1 VÝBĚR VZORKU A REALIZACE

Evaluátor předpokládá získání kontaktních údajů na všechny zapojené osoby do projektu v rámci jednotlivých obcí zapojených do výzvy 03_16_128 a dále na všechny účastníky akcí (workshopy, konference, další akce) pořádaných MPSV od Zadavatele.

Seznamy budou nejprve podrobeny kontrole z hlediska použití při sběru dat (mj. průniky mezi jednotlivými seznamy a případné duplicity). Tyto problémy budou vyjasněny na setkání se Zadavatelem, kdy bude schválena konečná podoba seznamu oslovených.

Následně bude provedena pilotáž dotazníků. V rámci této pilotáže bude ověřena srozumitelnost formulací jednotlivých otázek, adekvátnost navržených alternativ a vhodnost konkrétního typu otázek. Finální návrh dotazníků bude schválen Zadavatelem evaluace.

Otázky budou po pilotáži přeneseny do aplikace SurveyMonkey, kde budou nastavena pravidla pro vyplňování dotazníku (povinné a nepovinné otázky) a budou připraveny instruktážní texty pro respondenty. Pozvánka k online šetření bude zaslána e-mailem konkrétním účastníkům a jejich odpovědi budou shromažďovány v databázi. Uchazeč dále navrhuje, aby respondenti společně s pozvánkou k vyplnění dotazníku obdrželi také dopis (v elektronické podobě) podepsaný Zadavatelem, který zdůrazní důležitost výzkumu pro danou evaluaci. K přenosu dat bude využito zabezpečeného připojení využívajícího šifrování zasílaných dat takovým způsobem, aby byla zaručena anonymita respondentů a ochrana dat před jejich potenciálním zneužitím.

Kromě úvodní výzvy k zapojení do výzkumu předpokládáme realizaci dvou dalších vln tzv. follow-up, kdy budou pasivním respondentům zaslány výzvy k participaci na výzkumu. Návratnost bude v průběhu sběru dat pečlivě monitorována. Získaná data budou vyhodnocena pomocí speciálního statistického softwaru (IBM SPSS Statistics).

4.6 ANALÝZA A SYNTÉZA

Přestože se nejedná o metodu sběru dat, analýza a syntéza poznatků tvoří klíčovou fázi každého výzkumu. Realizační tým provede preliminární analýzu po provedení sběru dat každou z výše představených metod (desk research, IHI, focus groups a CAWI) a využije získaných poznatků k přípravě následujících fází vyhodnocení. Po ukončení sběru dat pak bude provedena souhrnná analýza a syntéza poznatků shromážděných prostřednictvím všech těchto metod. V rámci možností bude provedena verifikace a triangulace klíčových poznatků; budou přiřazeny jednotlivé informace a závěry k jednotlivým evaluačním otázkám. Na základě tohoto procesu budou formulovány souhrnné odpovědi na jednotlivé evaluační otázky.

Shrnutí závěrů vzešlých z analýzy a syntézy bude vypracováno v průběžné a následně závěrečné evaluační zprávě. Zprávy budou obsahovat statisticko-matematické analýzy (frekvenční analýza, analýza průměrů, ANOVA, faktorová analýza, seskupovací analýza, regresní modelování) a jejich podrobnou interpretaci zohledňující potřeby Zadavatele a cíle výzkumu. Zjištění budou pochopitelně odrážet přirozené difference jednotlivých skupin respondentů a dále budou v rámci explorační fáze prozkoumávány další souvislosti, které mají signifikantní vliv na celkový výsledek.

4.7 ZPŮSOB ŘEŠENÍ JEDNOTLIVÝCH EVALUAČNÍCH OTÁZEK

Způsob řešení jednotlivých evaluačních otázek je ve větším detailu popsán v evaluační matici (viz níže).

Tabulka 5: Evaluační matice

Evaluační otázka	Indikátory	Metoda sběru dat	Zdroje dat
EQ 1 Analýza stavu sociální práce v obcích	<ul style="list-style-type: none"> - Počet obyvatel v obcích - Sociální vyloučené lokality - Počet sociálních pracovníků - Pracovní náplň sociálních pracovníků - Struktura oddělení/odboru sociální práce obecního úřadu - Strategie obecního úřadu v oblasti výkonu sociální práce - Nastavení minimální úrovně výkonu sociální práce obecního úřadu - Počet klientů sociálních pracovníků - Cílové skupiny klientů - Využívání nástrojů prevence - Nastavení vzdělávání a supervize - Vzdělávání - Supervize - Spolupráce s dalšími subjekty - Spolupráce s krajem - Metodická podpora MPSV - Nastavení financování sociální práce v obci 	Desk research	<p>Projektová žádost projektu</p> <p>Metodika výběru obcí k výzvě OPZ–128</p> <p>Projektové žádosti zapojených obcí</p> <p>Analýza vstupních dotazníků zasílaných obcím Zadavatelem</p> <p>statistická data od jednotlivých obcí</p> <p>Doplnění potřebných údajů obcemi</p>
EQ 2 Jak jednotliví aktéři projektu hodnotí dosavadní průběh realizace projektu?	<ul style="list-style-type: none"> - Spokojenost se spoluprací/úroveň kvality spolupráce/úroveň problematičnosti s ostatními aktéry - Hlavní bariéry realizace - Administrativní zátěž spojená s realizací projektu 	<p>Desk research</p> <p>IHI</p>	<p>Projektová žádost</p> <p>Zprávy o realizaci projektu</p> <p>Výstupy evaluačního úkolu 1</p> <p>Projektový tým</p> <p>Zaměstnanci obcí</p>

				Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 3.1	Jakých změn (pozitivních i negativních / zamýšlených i nezamýšlených) v kvalitě a rozsahu výkonu sociální práce v podpořených obcích bylo dosaženo díky zvýšení počtu sociálních pracovníků?	<ul style="list-style-type: none"> - Počet provedených změn - Počet nově příchozích sociálních pracovníků - Počet klientů na jednoho sociálního pracovníka - Míra zátěže sociálních pracovníků 	Desk research IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 3.2	Pro které cílové skupiny sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob (či jejich podskupiny) bylo zvýšení počtu sociálních pracovníků nejpřínosnější?	<ul style="list-style-type: none"> - Výčet cílových skupin sociálně vyloučených - Výčet cílových skupin ohrožených sociálním vyloučením - Počet klientů z jednotlivých cílových skupin před realizací a v rámci ní 	Desk research IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 3.3	Jaké jsou hlavní bariéry zařazení typových pozic sociálních pracovníků (terénní sociální pracovník, koordinátor sociální podpory) do sociálního odboru obecního úřadu?	<ul style="list-style-type: none"> - Výčet bariér zařazení typových pozic - Počet typových pozic 	Desk research IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 3.4	Odpovídá reálná implementace metodické podpory poskytovaná v rámci projektu jeho realizátorem jeho záměrům?	<ul style="list-style-type: none"> - Výčet vnímaných výsledků oproti předpokládaným výsledkům projektu 	Desk research IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Projektový tým Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 3.5	Jaký je přínos projektu?	<ul style="list-style-type: none"> - Přínos nových sociálních pracovníků - Přínos pozice metodika - Přínos právního poradenství - Hlavní bariéry zkvalitnění poskytování SP v ORP 	Desk research IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 3.6	Jaký je přínos projektu pro sociální pracovníky zapojených obcí?	<ul style="list-style-type: none"> - Přínos projektem financovaného vzdělávání - Přínos supervize - Porovnání s potřebami sociálních pracovníků 	Desk research IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 3.7	Jaký je přínos projektu pro účastníky akcí pořádaných v rámci projektu MPSV?	<ul style="list-style-type: none"> - Přínos workshopů/konferencí/dalších akcí pořádaných MPSV - Porovnání s potřebami sociálních pracovníků 	Desk research CAWI1	Výstupy evaluačního úkolu 1 Účastníci akcí pořádaných v rámci projektu MPSV

EQ 4	Jaký je přínos výstupu projektu (Zpravodaje sociální práce) z hlediska jeho (plánovaných) uživatelů?	<ul style="list-style-type: none"> - Výčet přínosů Zpravodaje - Výčet čtenářů (uživatelů) Zpravodaje 	Desk research FG	Výstupy evaluačního úkolu 1 Zpravodaj sociální práce Zástupci sociálních odborů obcí s RP Zástupci ÚP Zástupci KÚ
EQ 5.1	Jakých změn (pozitivních i negativních / zamýšlených i nezamýšlených) v kvalitě a rozsahu výkonu činností sociální práce realizované podpořenými obecními úřady v přenesené působnosti bylo dosaženo díky zvýšení počtu sociálních pracovníků	<ul style="list-style-type: none"> - Počet provedených změn - Počet nově příchozích sociálních pracovníků 	Desk research CAWI IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Analýza vstupních dotazníků zasílaných obcím Zadavatelem Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 5.2	Pro které cílové skupiny sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob (či jejich podskupiny) bylo zvýšení počtu sociálních pracovníků nejpřínosnější?	<ul style="list-style-type: none"> - Výčet cílových skupin sociálně vyloučených - Výčet cílových skupin ohrožených sociálním vyloučením - Počet navýšených sociálních pracovníků 	Desk research CAWI2	Výstupy evaluačního úkolu 1 Analýza vstupních dotazníků zasílaných obcím Zadavatelem Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 5.3	Jaké jsou hlavní bariéry zařazení typových pozic sociálních pracovníků (terénní sociální pracovník, koordinátor sociální podpory) do sociálního odboru obecního úřadu?	<ul style="list-style-type: none"> • Výčet bariér zařazení typových pozic • Počet typových pozic 	Desk research CAWI2	Výstupy evaluačního úkolu 1 Analýza vstupních dotazníků zasílaných obcím Zadavatelem Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 5.4	Odpovídá reálná implementace metodické podpory od realizátora projektu vůči obecním úřadům v záměru projektu?	<ul style="list-style-type: none"> - Výčet vnímaných výsledků oproti předpokládaným výsledkům projektu 	Desk research IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Projektový tým Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 5.5	Jaký je přínos projektu?	<ul style="list-style-type: none"> - Přínos nových sociálních pracovníků - Přínos pozice metodika - Přínos právního poradenství - Hlavní bariéry zkvalitnění poskytování SP v ORP 	Desk research CAWI2	Výstupy evaluačního úkolu 1 Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích

EQ 5.6	Jaký je přínos projektu pro sociální pracovníky zapojených obcí?	<ul style="list-style-type: none"> - Přínos projektem financovaného vzdělávání - Přínos supervize - Porovnání s potřebami sociálních pracovníků 	Desk research CAWI2	Výstupy evaluačního úkolu 1 Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 5.7	Jaký je přínos projektu pro účastníky akcí pořádaných v rámci projektu MPSV?	<ul style="list-style-type: none"> - Přínos workshopů/konferencí/dalších akcí pořádaných MPSV - Porovnání s potřebami sociálních pracovníků 	Desk research CAWI2	Výstupy evaluačního úkolu 1 Účastníci akcí pořádaných v rámci projektu MPSV
EQ 6	Jaký je přínos výstupu projektu (Příručky praxe sociální práce v obci) z hlediska jeho (plánovaných) uživatelů?	<ul style="list-style-type: none"> - Výčet přínosů Příručky - Výčet uživatelů Příručky 	Desk research FG	Výstupy evaluačního úkolu 1 Příručka praxe sociální práce v obci Vedoucí zaměstnanci sociálních odborů VS Sociální pracovníci v zapojených obcích
EQ 7.1	Jaké faktory hrají roli v tom, aby byly výstupy a výsledky projektu udržitelné?	<ul style="list-style-type: none"> - Výčet faktorů udržitelnosti výstupů/výsledků - Výčet výstupů - Výčet výsledků 	Desk research CAWI2 IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Projektové dokumenty obcí Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích Projektový tým
EQ 7.2	Jaké jsou hlavní bariéry udržitelnosti?	<ul style="list-style-type: none"> • Výčet bariér udržitelnosti 	Desk research CAWI2 IHI	Výstupy evaluačního úkolu 1 Projektové dokumenty obcí Zaměstnanci obcí Sociální pracovníci v zapojených obcích Projektový tým

Zdroj: INESAN, 2019

4.8 VÝSTUPY EVALUACE

Byly stanoveny tyto hlavní výstupy evaluace:

Vstupní evaluační zpráva (termín odevzdání: 8/2019)

Tato vstupní evaluační zpráva.

Průběžná evaluační zpráva (termín odevzdání: 01/2020)

Průběžná zpráva bude popisovat změny realizované v jednotlivých obecních úřadech těsně před ukončením jednotlivých projektů obcí. Dále se zaměří na zhodnocení dosavadního průběhu projektu MPSV z pohledu jednotlivých aktérů a v neposlední řadě na vyhodnocení vybraných výstupů projektu. Součástí této zprávy bude rovněž vyhodnocení získaných poznatků a jejich interpretace. Průběžná zpráva se bude opírat o výsledky desk research (zaměřeného zejména na popis stávajícího stavu a popisu kontextu, v němž je projekt realizován) a o poznatky z provedených individuálních hloubkových rozhovorů, CAWI a focus groups. Průběžná evaluační zpráva přinese odpovědi na evaluační úkoly č. 2, 3 a 4.

Závěrečná evaluační zpráva (termín odevzdání: 12/2020)

Závěrečná evaluační zpráva bude souhrnně hodnotit dopady projektu. Tato evaluační zpráva bude mít sumativní charakter, bude tedy ověřovat, do jaké míry bylo dosaženo stanovených cílů (zamýšlených výsledků), v jaké míře naplňuje realizovaný projekt potřeby jednotlivých cílových skupin, popř. dalších zainteresovaných stran a bude dále specifikovat míru naplnění dalších indikátorů stanovených v rámci evaluačního úkolu 1. Nedílnou součástí zprávy bude také souhrn neočekávaných (nezamýšlených) výsledků projektu. Závěrečná evaluační zpráva se bude opírat o desk research zahrnující veškerá monitorovací data z celého průběhu projektu a další relevantní dokumenty (zápisy, průběžné zprávy apod.). V rámci tohoto desk research budou znovu analyzovány obsahy hloubkových rozhovorů provedených v průběhu celého projektu a bude provedeno kvantitativní šetření zaměřené na vyhodnocení efektu projektu cca 12 měsíců po jeho skončení. Závěrečná evaluační zpráva přinese odpovědi na evaluační úkoly č. 5, 6 a 7.

Součástí všech zpráv bude vždy Manažerské shrnutí, přehled doporučení, podrobný popis metodiky evaluace, srozumitelné představení jednotlivých výsledků a samostatná technická příloha s výsledky z provedených šetření a analýz.

Workshop

Realizátor zajistí cca dvouhodinový workshop pro zástupce Zadavatele a uživatele evaluace zaměřené na prezentaci a diskusi k návrhu designu uvedených typů evaluačních zpráv. Uchazeč zajistí obsahovou přípravu workshopu, prezentace, vč. tištěných verzí, vedení a realizaci workshopu a další organizační náležitosti (prezence, fotodokumentace apod.). Vhodné prostory, techniku, občerstvení a prezenční listiny zajistí Zadavatel. Termín konání jednotlivých workshopů bude dohodnut po uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky (předpoklad 01/2021).

Závěrečná konference k projektu

Realizátor připraví konferenční příspěvek pro zástupce Zadavatele a uživatele evaluace zaměřený na přehled hlavních výsledků provedené evaluace. Uchazeč zajistí obsahovou přípravu příspěvku, vč. tištěných verzí.

4.11 ANALÝZA RIZIK

EXTERNÍ RIZIKA

Neochota respondentů účastnit se výzkumného šetření – velmi velký dopad, střední pravděpodobnost výskytu.

Eliminace: citlivá práce s respondenty, vysvětlení účelu výzkumu, vysvětlení významu respondentů pro evaluaci a úspěšnost projektu, ujištění o anonymitě, navštívení tazatelů v místě bydliště, kooperace se Zadavatelem (zvláště v případě rekrutace lokálních síťářů, kde Zadavatel může působit jako autorita dohlížející na dobrou a efektivní správu).

INTERNÍ RIZIKA

Získání irelevantních či nevalidních poznatků – toto riziko považujeme za velmi závažné, ale jeho výskyt jsme vyhodnotili jako nepravděpodobný.

Eliminace: riziko je minimalizováno už od raných fází projektu, viz mj. návrh kontrolních dní a závazek uchazeče předkládat Zadavateli ke schválení veškeré výzkumné instrumenty (návrhy dotazníků, scénářů rozhovorů). Riziko snížené validity je minimalizováno pomocí triangulace klíčových zjištění. K minimalizaci tohoto rizika v neposlední řadě přispívá také návrh na předběžné odevzdání všech evaluačních zpráv ve formě připomínkovatelného draftu.

Nedodržení harmonogramu – závažný dopad, nízká pravděpodobnost výskytu.

Eliminace: vytvořením kvalitního plánu s dostatečnou časovou alokací na jednotlivé činnosti; vytvoření dostatečné časové rezervy; důsledné uplatňováním zásad projektového řízení, mj. stanovením průběžných milníků či pravidelných kontrolních dnů. INESAN v minulosti realizoval řadu srovnatelných projektů, a jeho pracovníci tak mají adekvátní zkušenosti, jak tomuto riziku předcházet.

Změna ve složení realizačního týmu – nízký dopad, nízká pravděpodobnost výskytu.

Eliminace: uzavření předběžné smlouvy o řešení projektu se členy realizačního týmu; činnosti jsou zajištěny systémem zástupnictví (např. pro případ nemoci či dočasné pracovní neschopnosti); doplnění chybějícího pracovníka z předem připravených rezerv tak, aby odborný profil nového pracovníka odpovídal co nejvíce profilu zastoupeného pracovníka.

5. ODPOVĚDI NA EVALUAČNÍ ÚKOL 1 – ZMAPOVÁNÍ STAVU OBCÍ PŘED SAMOTNOU REALIZACÍ PROJEKTU

Odpovědi na evaluační úkol 1 se vztahují k datu 31. 12. 2015 (případně k 1. 1. 2016), tedy v době před realizací projektu. Do projektu bylo zapojeno celkem 15 obcí: Bučovice, Havlíčkův Brod, Hodonín, Holešov, Hradec Králové, Chrudim, Jilemnice, Kladno, Kolín, Litvínov, Lovosice, Moravský Beroun, Most, Písek a Valašské Meziříčí. Z hlediska správního uspořádání bylo zapojeno celkem 14 obcí s rozšířenou působností (tzv. obec III. stupně) a jedna obec (Moravský Beroun) s pověřeným obecním úřadem (tzv. obec II. stupně).

Po stránce krajského členění České republiky projekt obsáhl 10 ze 14 krajů (71,4 %). Nezastoupenými kraji byly pouze Hlavní město Praha, Moravskoslezský, Karlovarský a Plzeňský.

5.1 POČET OBYVATEL V OBCÍCH

Z hlediska počtu obyvatel byl nejmenší z obcí Moravský Beroun s 3 056 obyvateli, největší byl naopak Hradec Králové s 94 700 obyvateli. Průměrná velikost obcí přijatých do projektu činí 29425,6 obyvatele.¹ Hradec Králové je současně největší ORP s více než 145 tisíci obyvateli. Nejmenší je pak ORP Bučovice s necelými 16 tisíci obyvateli. U Moravského Berouna je při hodnocení ORP vyhodnocována obec Šternberk, pod kterou Moravský Beroun spadá.

Tabulka 7: Počet obyvatel v obcích

Obec	Správní uspořádání obce	Počet obyvatel v obci (podle ČSÚ k 1.1.2016)	Počet obyvatel ORP (podle ČSÚ k 1.1.2016)	Skupina pro vyhodnocení
Hradec Králové	ORP	94700	145657	1
Kladno	ORP	66297	122445	1
Most	ORP	66232	75647	1
Kolín	ORP	30995	80699	2
Písek	ORP	30196	52265	2
Hodonín	ORP	24796	61042	2
Litvínov	ORP	24282	37724	2
Havlíčkův Brod	ORP	23234	52220	2
Chrudim	ORP	22707	82817	2
Valašské Meziříčí	ORP	22533	41531	2
Holešov	ORP	11581	21381	3
Lovosice	ORP	8710	27445	3
Bučovice	ORP	6502	15971	3
Jilemnice	ORP	5563	22273	3
Moravský Beroun	POÚ	3056	24191*	3

* počet obyvatel ORP Šternberk

Zdroj: ČSÚ, 2016

¹ Veškeré údaje počtu obyvatel jsou k datu 1. 1. 2016.

Vzhledem k markantnímu rozdílu mezi velikostmi obcí se liší i sociální problémy a přístup k sociální práci v jednotlivých obcích. Pro možnost souhrnného vyhodnocení navrhuje rozdělení obcí do tří skupin podle velikosti, kdy první skupinu budou tvořit obce s více než 50 tis. obyvateli: Most, Kladno a Hradec Králové. Druhou skupinou budou tvořit obce s 20 až 50 tis. obyvateli: Kolín, Písek, Hodonín, Litvínov, Havlíčkův Brod, Chrudim a Valašské Meziříčí. Třetí skupinu nejmenších obcí (pod 20 tis. obyvatel) budou tvořit Moravský Beroun, Jilemnice, Bučovice, Lovosice a Holešov.

5.2 SOCIÁLNÍ VYLOUČENÉ LOKALITY

Počet obyvatel jednotlivých obcí žijících v sociálně vyloučených lokalitách (SVL) se napříč vybranými účastníky projektu výrazně liší. Zatímco některé z obcí se s problematikou sociálně vyloučených lokalit potýkají pouze okrajově či dokonce vůbec, pro jiné představuje skutečně závažný problém. Mezi nejméně dotčené obce patří především Jilemnice, na jejímž území se žádné sociálně vyloučené lokality nenacházejí. Dále jde například o Hradec Králové, Hodonín či Havlíčkův Brod.

Tabulka 8: Sociálně vyloučené lokality v obcích

Obec	Počet obyvatel v obci (podle ČSÚ k 1.1.2016)	SVL v obci	počet obyvatel v SVL	% obyvatel v SVL
Litvínov	24282	3	5350	22,0
Most	66232	7	5570	8,4
Moravský Beroun	3056	9	230	7,5
Lovosice	8710	1	230	2,6
Písek	30196	3	600	2,0
Valašské Meziříčí	22533	5	437	1,9
Chrudim	22707	7	425	1,9
Bučovice	6502	6	87	1,3
Holešov	11581	3	117	1,0
Kolín	30995	1	200	0,6
Kladno	66297	1**	424	0,6
Havlíčkův Brod	23234	4	117	0,5
Hodonín	24796	2	92	0,4
Hradec Králové	94700	3	162	0,2
Jilemnice	5563	0	0	0,0

*Pozn.: V Kladně se oficiálně nachází pouze jedna sociálně vyloučená lokalita, je tam však celkem 21 ubytoven.

Zdroj: MPSV, 2015

Nejvýznamnější dopady sociálně SVL na sociální práci v obci lze předpokládat v Litvínově, kde obyvatele SVL tvoří více než pětinu všech obyvatel obce, dále pak v Mostě, kde tvoří 8,4 % obyvatel a v Moravském Berouně (7,5 % obyvatel obce).

5.3 POČET SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ

Velikost sociálních odborů, počet sociálních pracovníků i rozsah jejich úvazků se liší podle velikosti dané obce. Počty pracovníků sociálních odborů se u první skupiny obcí pohybují mezi 14 a 15 pracovníky, ve druhé pak mezi 6 a 13 pracovníky. 13 pracovníků je zaměstnáno na sociálním odboru v Litvínově, kde je větší míra potřeby sociální práce vzhledem k velkému množství sociálně-patologických jevů v této oblasti. Nejmenší obce pak mají méně než pět pracovníků na sociálním odboru.

Tabulka 9: Počet sociálních pracovníků

Obec	Skupina pro vyhodnocení	Počet obyvatel v obci (podle ČSÚ k 1.1.2016)	Počet pracovníků na sociálním odboru (bez OSPOD)**	Počet sociálních pracovníků v obci*	Rozsah úvazků sociálních pracovníků v přenesené působnosti*	Počet obyvatel na jednoho sociálního pracovníka	Počet obyvatel na jeden úvazek soc. prac.
Hradec Králové	1	94700	*****	10	4,5	9470	21044
Kladno	1	66297	15	5	5	13259	13259
Most	1	66232	14	11	9	6021	7359
Kolín	2	30995	13	5	3,5	6199	8856
Písek	2	30196	7	5	3	6039	10065
Hodonín	2	24796	8	7	4,9	3542	5060
Litvínov	2	24282	13	6***	3,3	4047	7358
Havlíčkův Brod	2	23234	8	3	2,2	7745	10561
Chrudim	2	22707	11	6	4,2	3785	5406
Valašské Meziříčí	2	22533	6	4	3,1	5633	7269
Holešov	3	11581	4	3	1,5	3860	7721
Lovosice	3	8710	4	3	1,9	2903	4584
Bučovice	3	6502	3****	1	1	6502	6502
Jilemnice	3	5563	5	2	0,8	2782	6954
Moravský Beroun	3	3056	1****	1	0,8	3056	3820

*Zdroj: Dotazníky obcí

** Zdroj: struktura odboru doplněna jednotlivými obcemi (u Kolína se data vztahují k 31. 12. 2017)

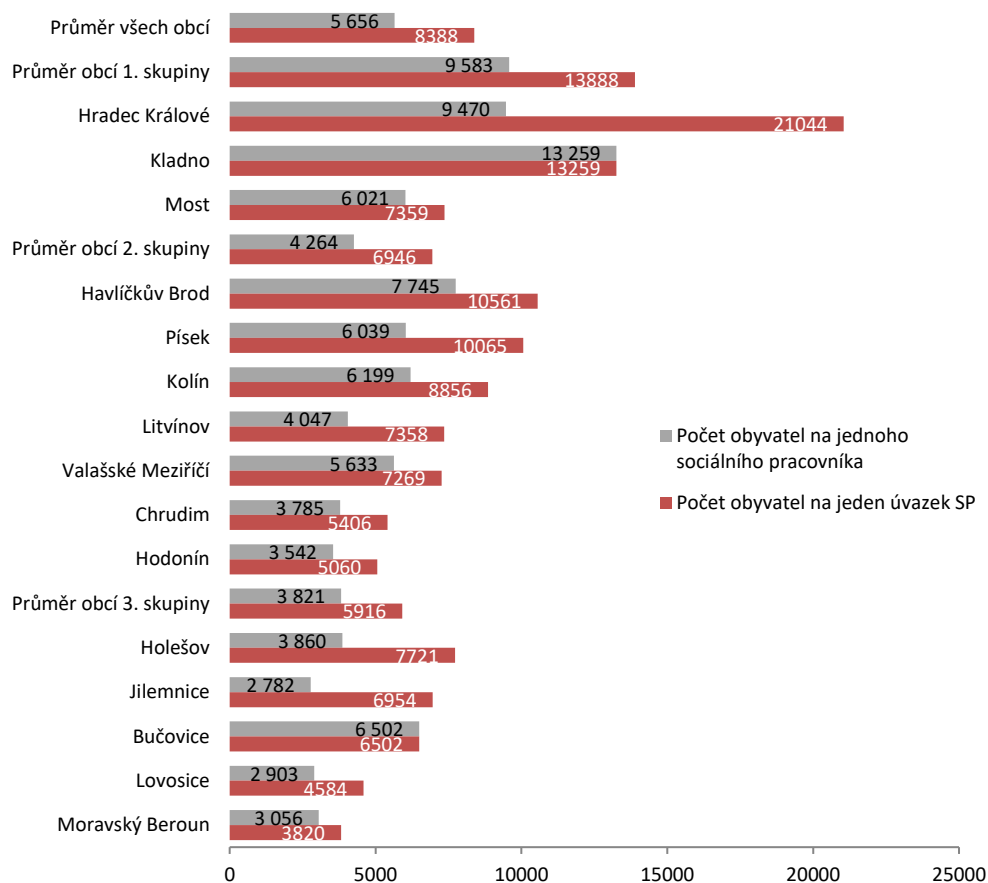
*** Zdroj: opraveno na základě dotazu na strukturu odboru

**** U Bučovic a Moravského Berouna nebyl samostatný sociální odbor v roce 2015 v obci zřízen, ale tato agenda spadala pod jiné odbory obecního úřadu. Počet pracovníků v tomto případě znamená počet zaměstnanců jiného než sociálního odboru, kteří se sociální problematice věnovali.

***** Pozn.: počet pracovníků sociálního odboru nebyl ze strany obce k datu odevzdání vstupní evaluační zprávy dodán.

Ve vybraných obcích působilo k 31. 12. 2015 celkem 66 sociálních pracovníků. Počet úvazků čítal 48,7 včetně 0,5 úvazků pro sociální kurátory v Kladně a Litvínově. Agregátní průměr počtu obyvatel na jednoho sociálního pracovníka činil 5 656, kdy nejnižší hodnoty dosáhla obec Jilemnice (2 782), zatímco výrazně nejvyšší (13 259) zaznamenalo Kladno. Značné disperze potom nabylo množství obyvatel na jeden úvazek sociálního pracovníka. Průměr činí 8 388, což je hodnota, pod níž se nachází hned 10 obcí z výběru včetně nejnižší hodnoty 3 820 dosahujícího Moravského Berouna. Abnormálně vysoký a zde vůbec nejvyšší počet 21 044 zaznamenává Hradec Králové následovaný Kladnem (13 259).

Graf 1: Počet obyvatel na sociálního pracovníka

Zdroj: Dotazníky obcí, výpočet INESAN

Mezi třemi největšími městy ve výčtu řazenými pro účely této analýzy do první skupiny vyčnívá především Most, jehož hodnoty 6 021 obyvatel na sociálního pracovníka a 7 359 obyvatel na 1 úvazek sociálního pracovníka se nejvíce přibližují průměru všech 15 měst. Nejvyšších hodnot v kategorii dosahuje Hradec Králové s 21 044 obyvateli na jeden úvazek sociálního pracovníka. Průměr této první kategorie je 9 583 obyvatel na 1 sociálního pracovníka a 13 888 občanů na 1 úvazek sociálního pracovníka.

U druhé skupiny obcí se rozpětí počtu obyvatel na jednoho sociálního pracovníka nachází mezi 3 542 (Hodonín) a 7 745 (Havlíčkův Brod) obyvateli na jednoho sociálního pracovníka. Průměr tohoto ukazatele činí 5 284 obyvatel na jednoho sociálního pracovníka. Průměr počtu občanů daných měst na jeden úvazek je zde nejméně disperzní ze všech tří kategorií a čítá 7 797 obyvatel, přičemž minimum zaznamenává Hodonín s hodnotou 5 060 a maximum Havlíčkův Brod s 10 561 obyvateli na jeden úvazek sociálního pracovníka.

Průměr obyvatel na jednoho sociálního pracovníka u třetí skupiny nejmenších obcí čítá 3 821 obyvatel. Vyskytují se zde přitom jednotlivé hodnoty jak patřící k vůbec nejnižším (např. 2 sociální pracovníci v Jilemnici utvářejí hodnotu 2 782 obyvatel na jednoho sociálního pracovníka), tak hodnota spíše nadprůměrná (1 sociální pracovník na 6 502 obyvatel Bučovic). Veškeré obce z této první kategorie nicméně spadají pod celkový průměr obyvatel na jeden pracovní úvazek. Průměrná hodnota této pětice činí 5 916 obyvatel na 1 pracovní úvazek při rozptylu 3 820 (Moravský Beroun) – 7 721 (Holešov).

Z kategorizace obcí vybraných do projektu vyplývá, že nejlepších poměrových hodnot obyvatel vůči sociálním pracovníkům dosahují menší obce (3. skupina, u nichž je nicméně nezbytné přihlídnout právě k jejich nízkému množství občanů zkreslujícímu tuto statistiku). Jednoznačně nejbliže agregátnímu průměru jsou obce řazené v této analýze do druhé skupiny, zatímco nejvyšších poměrových hodnot dosahují větší města, u nichž lze opět hovořit o zkreslení odchylky vzhledem k disproporční velikosti vůči zbylým obcím ve výčtu. Na základě zjištěných údajů lze nicméně formulovat dílčí závěr, že ve větších městech bylo personální obsazení sociálních pracovníků ve srovnání s menšími městy poddimenzováno.

5.4 PRACOVNÍ NÁPLŇ SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ

Pracovní náplň sociálních pracovníků v jednotlivých účastnických obcích vyplývá z řady ustavujících faktorů. Předně je úzce spojena s celkovým počtem sociálních pracovníků, popř. jejich úvazků, které jsou v dané chvíli v dané lokalitě k dispozici. Města s vyšším počtem obyvatel na jednoho sociálního pracovního či jeho pracovní úvazek mají tendenci k limitaci možných činností sociální práce. Nižší počet obyvatel na jednoho sociálního pracovníka nebo jeho úvazek naopak nečastěji umožňuje daným obcím realizaci širšího rozsahu sociální práce.

5.4.1 STRUKTURA ODDĚLENÍ/ODBORU SOCIÁLNÍ PRÁCE OBEČNÍHO ÚŘADU

Struktura sociálních odborů, a tím pádem i pracovní náplň jeho zaměstnanců se v zapojených obcích liší. Velikost i množství vykonávaných činností je ve velké míře odvozeno od velikosti obce.

Obce první skupiny se vyznačují významně větším počtem pracovníků sociálního odboru (14–15 pracovníků bez SPOD).

V obcích spadajících do druhé skupiny byl sociální odbor tvořen 6 až 13 pracovníky. V některých případech byla do sociálního odboru zapojena i další agenda. V Litvínově a Havlíčkově Brodě je pod sociální odbor zařazeno i oddělení školství.

U nejmenších obcí spadajících do třetí skupiny tvořilo sociální odbor méně než pět zaměstnanců. V případě Bučovic a Moravského Berouna nebyl samostatný sociální odbor v roce 2015 v obci zřízen, ale tato agenda spadala pod jiné odbory obecního úřadu.

Část větších odborů má vlastní administrativní pracovníky (Kladno, Valašské Meziříčí), případně ekonomy (Kladno, Litvínov).

Tabulka 10: Struktura sociálních odborů (bez SPOD)

obec	Počet pracovníků na sociálním odboru (bez OSPOD)	vedoucí odboru	oddělení sociální práce (sociálních služeb a prevence/sociálních „...“)	úsek školství	referent administrativa	referent bytové záležitosti	ekonom odboru	protidrogový koordinátor
1. skupina								
Hradec Králové***		1	10					
Kladno	15	1	11		1		1	1
Most	14		14					
2. skupina								
Kolín**	14	1	13					
Písek	7	1	6					
Hodonín	8	1	7					
Litvínov	13	1	8	3			1	
Havlíčkův Brod	8	1	4	3				
Chrudim	13	1	11*				1	
Valašské Meziříčí	6	1	4		1			
3. skupina								
Holešov	4	1	3					
Lovosice	4	1	3					
Bučovice	3	1	2					
Jilemnice	5	1	4					
Moravský Beroun	1		1					

Pozn.: U Bučovic a Moravského Berouna jsou popsány pozice, věnující se sociální práci v obci, ačkoli byly součástí jiného odboru.

* Pozn.: Včetně 5 kurátorů pro mládež.

** Zdroj: stav v obci k 31. 12. 2017

*** Pozn.: struktura pracovníků sociálního odboru nebyla ze strany obce k datu odevzdání vstupní evaluační zprávy dodána.

Zdroj: data doplněná od obcí

Působnost obecního úřadu III typu v oblasti výkonu sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob je upravena zákonem č. 108/2006 Sb. Zákon o sociálních službách. Realizovat činnosti sociální práce a koordinovat poskytování sociálních služeb na obecní úrovni ukládá sociálním pracovníkům jako povinnost § 92 a § 93a, zákona o sociálních službách, a § 7, § 63, § 64, § 65 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.

Poskytovanou sociální práci lze dále pro účely této Vstupní evaluační zprávy rozdělit na preventivní a ostatní. Rozsah preventivní poskytované sociální práce přitom vyplývá především z výše uvedené analýzy vstupních dotazníků daných obcí. Sahá tedy od depistáže poskytované všemi obcemi s výjimkou jedné přes nejruznější přednášky a besedy či formy propagační kampaně prostřednictvím letáků i online médií až po širokou škálu aktivit zařazených v těchto dotaznících do kategorie „jiné“.

Mezi ostatní činnosti související s výkonem sociální práce v obci můžeme v různé intenzitě a četnosti využití (konkrétní údaje jsou k nalezení v evidenci výkonů sociálních pracovníků) zařadit zejména:

- poskytování sociálně-právního poradenství,
- realizace sociálních šetření,
- vedení dokumentace a zpracování osobních či citlivých dat,

- uplatňování metod a technik sociální práce (případovou práci, sociální terapii, mentoring a mentoringové intervence, aktivační programy v problematice nezaměstnanosti),
- realizace výkonu sociální práce zaměřené na jednotlivce, rodiny a skupiny se zvýšeným rizikem sociálního vyloučení,
- zachování mlčenlivosti o všech osobních (důvěrných) údajích,
- dodržování etických principů a zásad sociálního pracovníka (např. Etický kodex sociálních pracovníků ČR),
- další vzdělávání ve smyslu zvyšování odborných kompetencí (znalostí a dovedností),
- propagace a seznamování občanů s nabídkou obecního úřadu v agendě sociální práce,
- zajišťování spolupráce a koordinace činností v rámci inter a multidisciplinární spolupráce zahájené a realizované v zájmu řešení nepříznivé sociální situace osob, skupin, komunit (i v rámci preventivních aktivit),
- tvorba koncepčních a metodických materiálů obecního úřadu pro potřeby realizace činností sociální práce v přenesené působnosti.²

Jak bylo ve velké míře zmiňováno v projektových žádostech obcí, vzhledem k velkému vytížení sociálních pracovníků často nezbyvá čas na terénní práci a na multidisciplinární spolupráci. Toto v rámci projektových žádostí zmínily všechny obce. Velká časová vytíženost také neumožňuje pracovat s klienty dlouhodobě, a často se tedy řeší klientovy problémy až ve chvíli, kdy je jeho situace neudržitelná. Rozvoj terénní práce a multidisciplinární (případně interdisciplinární) spolupráce byl velmi častým motivačním faktorem pro zapojení konkrétních obcí do projektu.

Část sociálních pracovníků v zapojených obcích také zmínila problém kumulace funkcí, které sociální pracovník vykonává. To souvisí s nejasným vymezením rozsahu a pracovní náplně sociálních pracovníků obcí, což byl jeden z dalších motivačních faktorů, kvůli kterým se obce do projektu zapojily.

5.5 STRATEGIE OBECNÍHO ÚŘADU V OBLASTI VÝKONU SOCIÁLNÍ PRÁCE

Všechny zapojené obce vychází v rámci nastavování sociální práce ze strategických dokumentů kraje. V rámci těchto dokumentů je také definována úroveň spolupráce s krajskými institucemi.

Tyto dokumenty jsou jak obecného charakteru reflektující sociální práci a sociální služby pouze jako jednu z oblastí, jimiž se zabývají, tak striktně zaměřené na plánování a rozvoj sociální práce a služeb. K dokumentům obecného charakteru patří strategie či programy rozvoje jednotlivých krajů, vyhotovené ve všech krajích, jejichž obce jsou zastoupeny v projektu. Tyto strategie a programy povětšinou reflektují sociální oblast z meritu své povahy spíše povrchně buďto v klíčových bodech, nebo prostřednictvím odkazů na níže uvedené strategické dokumenty.

Mezi dokumenty specifické pro oblast sociální práce a služeb se řadí plány rozvoje sociálních služeb (velmi často střednědobé) a akční plány rozvoje sociálních služeb rovněž přítomné ve všech krajích s obcí účastnicí se projektu. Takovéto strategie dosahují napříč kraji výrazných strukturálních odlišností, z náplně jednotlivých částí však vyplývá spíše konsenzuální pojetí problematiky. Zpravidla zde dochází k definici stávajících klíčových oblastí rozvoje sociálních služeb, analytickému zpracování strategie (nejčastěji SWOT analýza) a následné formulaci navrhovaných opatření.

² MPSV, Doporučený postup č. 1/2018 K realizaci činností sociální práce na pověřených obecních úřadech, obecních úřadech obcí s rozšířenou působností a krajských úřadech, Praha, 2018.

5.6 NASTAVENÍ MINIMÁLNÍ ÚROVNĚ VÝKONU SOCIÁLNÍ PRÁCE OBEČNÍHO ÚŘADU

Aktuálně existující minimální úroveň výkonu sociální práce ve své projektové žádosti a vstupním dotazníku definuje jediná z obcí zapojených do projektu (Hradec Králové - Standardy kvality sociální práce pro oddělení koncepcí a sociální péče odboru sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Hradec Králové (2015)). Jedním z cílů projektu pro Hradec Králové je prostřednictvím projektových činností tyto Standardy aktualizovat. U ostatních zapojených obcí lze potřebu stanovení této minimální úrovně zařadit mezi jeden z často formulovaných přínosů zapojení do projektu. Z této perspektivy se jeví jako vhodné sledovat průběh stanovování minimální úrovně sociální či její aktualizace v dalším samotném průběhu projektu.

5.7 POČET KLIENTŮ SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ

Počet klientů, se kterými se aktivně pracovalo (jedná se o celkový počet evidovaných spisů - tj. registrovaných klientů, kterým byla poskytnuta sociální práce), se v jednotlivých obcích významně liší. S největším počtem klientů se aktivně pracovalo v Mostě (1521 klientů), nejméně pak v Moravském Berouně (127 klientů). Tento indikátor byl v jednotlivých obcích evidován různě – v některých případech byli jako klienti, se kterými se aktivně pracovalo, označeni všichni klienti (Valašské Meziříčí, Jilemnice, Havlíčkův Brod), v ostatních případech pak hodnoty vychází z ročních výkazů sociální práce za rok 2015 (V (MPSV) 26-01).

Počet nově evidovaných klientů (tzn. počet nově založených spisů v roce 2015) vychází u jednotlivých obcí z ročních výkazů sociální práce za rok 2015 (V (MPSV) 26-01). Největší počet nově zaevidovaných klientů byl v roce 2015 v Mostě (1393), nejnižší pak v Písku (115).

Tabulka 11: Počet klientů sociálních pracovníků

Obec	Klienti, se kterými se aktivně pracovalo*	Počet klientů, se kterými se aktivně pracovalo na 1 úvazek soc. prac.	Nově zaevidovaní klienti**	Počet nově evidovaných klientů na 1 úvazek soc. prac.
1. skupina				
Hradec Králové***				
Kladno	280	56	261	52
Most	1521	169	1393	155
2. skupina				
Kolín***				
Písek	228	76	115	38
Hodonín	565	115	353	72
Litvínov	232	70	152	46
Havlíčkův Brod	896	407	700	318
Chrudim	1385	330	1223	291
Valašské Meziříčí	606	195	252	81
3. skupina				
Holešov	168	112	203****	135
Lovosice	346	182	243	128
Bučovice	581	581	263	263
Jilemnice	307	384	289	361

* Pozn.: Jedná se o celkový počet evidovaných spisů - tj. registrovaných klientů, kterým byla poskytnuta sociální práce.

** Pozn. Jedná se o počet nově založených spisů v roce 2015.

*** Pozn.: Data nebyla ze strany obce k datu odevzdání vstupní evaluační zprávy dodána.

**** Pozn.: Na základě dotazu vysvětleno, že se jedná o data z různých statistik. Vzhledem k tomu, od roku 2015 se kompletně změnila struktura odboru, není již možné vysvětlit rozpor mezi daty. Pravděpodobně se jedná o anonymní klienty, kteří nebyli registrováni.

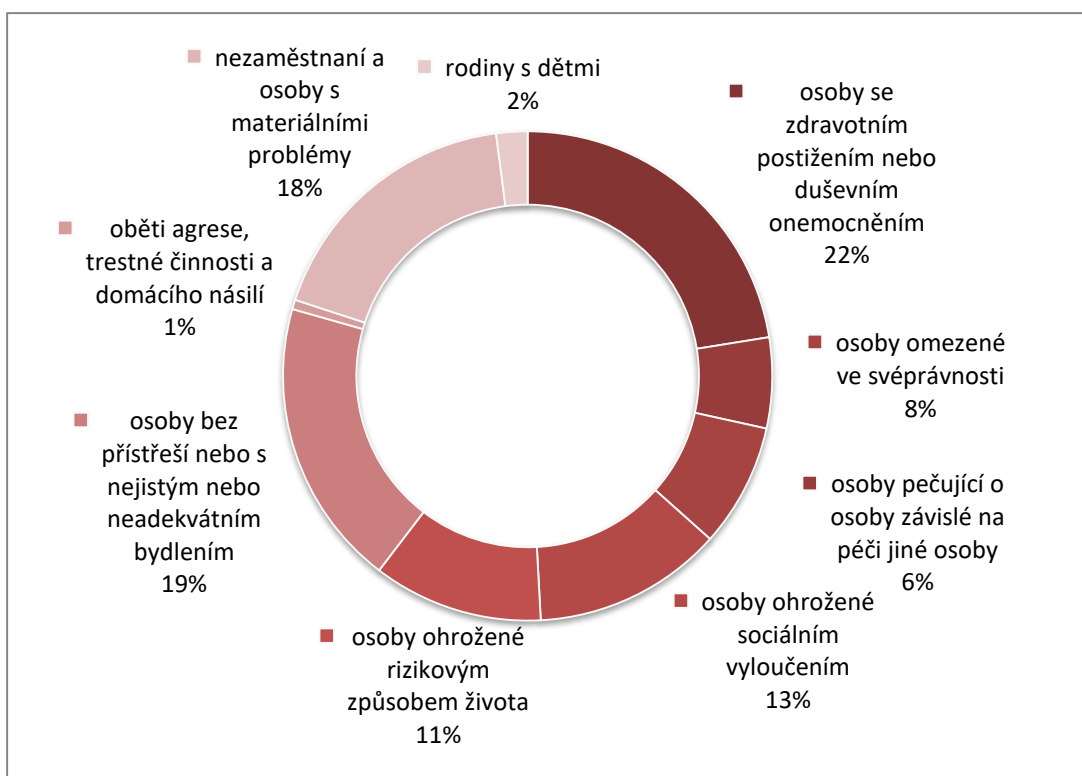
Zdroj: data doplněná od obcí, Roční výkazy sociální práce za rok 2015 (V (MPSV) 26-01)

5.8 CÍLOVÉ SKUPINY KLIENTŮ

V roce 2015 byly v patnácti zapojených obcích intervence poskytované všem cílovým skupinám klientů (detailní počty jsou zachyceny v tabulce č. 11). Z hlediska počtu intervencí byly v největší míře poskytovány intervence osobám se zdravotním nebo duševním postižením, osobám bez přístřeší nebo s nejistým nebo neadekvátním bydlením a nezaměstnaným osobám s materiálními problémy. Mezi další významné cílové skupiny pak patřily osoby ohrožené rizikovým způsobem života a osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Klient sociálního pracovníka je v případě více různých intervencí vykonaných ve sledovaném roce řazen pouze do jedné (hlavní) z uvedených cílových skupin, a to podle nejnáročnější činnosti. Při změně hlavní cílové skupiny v průběhu sledovaného roku se klient ponechává v cílové skupině, která byla zavedena jako první. Změna cílové skupiny je možná vždy od dalšího sledovaného roku. Hlavní cílová skupina je v případě kumulací více intervencí určena sociálním pracovníkem podle nejzásadnějšího problému.

Graf 2: Struktura cílových skupin klientů v zapojených obcích

Zdroj: data doplněná od obcí

Tabulka 12: Cílové skupiny klientů

obec	imigranti	osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním	osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	osoby omezené ve svéprávnosti	osoby ohrožené sociálním vyloučením	osoby ohrožené rizikovým způsobem života	osoby bez přístřeší nebo s nejistým nebo neadekvátním bydlením	oběti agrese, trestné činnosti a domácího násilí	nezaměstnaní a osoby s materiálními problémy	rodiny s dětmi	další skupiny (včetně anonymních)
Hradec Králové*											
Kladno		41	3	96	15		29	4		15	
Most		131	49	24	85	134	198	8	396	27	407
Kolín*											
Písek		24	2	24	40	4	81		43	10	181
Hodonín		195	45	59	27	107	267	1	43	2	114
Litvínov		10	2	1	12	90	50	2	26	10	29
Havlíčkův Brod		20	23	114	75	110	40	4	25	1	484
Chrudim		61	0	60	61	38	67	0	0	0	1098
Valašské Meziříčí		131	60	16	106	15	86	2	175	1	14
Holešov		97	53	20	101	43	25	6	110	7	72
Lovosice	1	10	7	6	29	33	43	1	28	7	181
Bučovice		223	36	20	80		48	2	1	19	41
Jilemnice		195	7	11	31	3	45	0	10	0	5
Moravský Beroun	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	126
CELKEM	1	1138	287	451	662	577	979	30	858	99	2752

* Pozn.: Data nebyla ze strany obce k datu odevzdání vstupní evaluační zprávy dodána.

Pozn.: červeně je v každém řádku zvýrazněna největší skupina klientů v dané obci, nejsou brány v potaz další skupiny a anonymní klienti.

Zdroj: data doplněná od obcí

Projektové žádosti jednotlivých zapojených obcí se zaměřují především na osoby sociálně vyloučené či osoby sociálním vyloučením ohrožené. V jednotlivých obcích však má toto sociální vyloučení různé důvody. V rámci projektových žádostí byla zmiňována především vysoká nezaměstnanost v obci (Bučovice, Hodonín, Litvínov, Moravský Beroun), velké množství obyvatel žijících na ubytovnách či v sociálně vyloučených lokalitách (Holešov, Kladno, Kolín, Litvínov, Most, Valašské Meziříčí), či stárnutí populace (Hodonín, Hradec Králové, Kladno, Most, Valašské Meziříčí) a nízké pokrytí území sociálními službami a špatná dopravní obslužnost (Holešov, Chrudim, Jilemnice). U klientů často dochází ke kumulaci různých problematických sociálních situací, což zvyšuje míru jejich ohrožení sociálním vyloučením.

Dále sociální vyloučení může způsobovat určitý jev charakteristický pro dané území. Z této perspektivy lze uvést především:

- pracovní migranty v Kolíně,
- osoby s duševním onemocněním v Hodoníně,
- či klienty psychiatrické nemocnice v Havlíčkově Brodě.

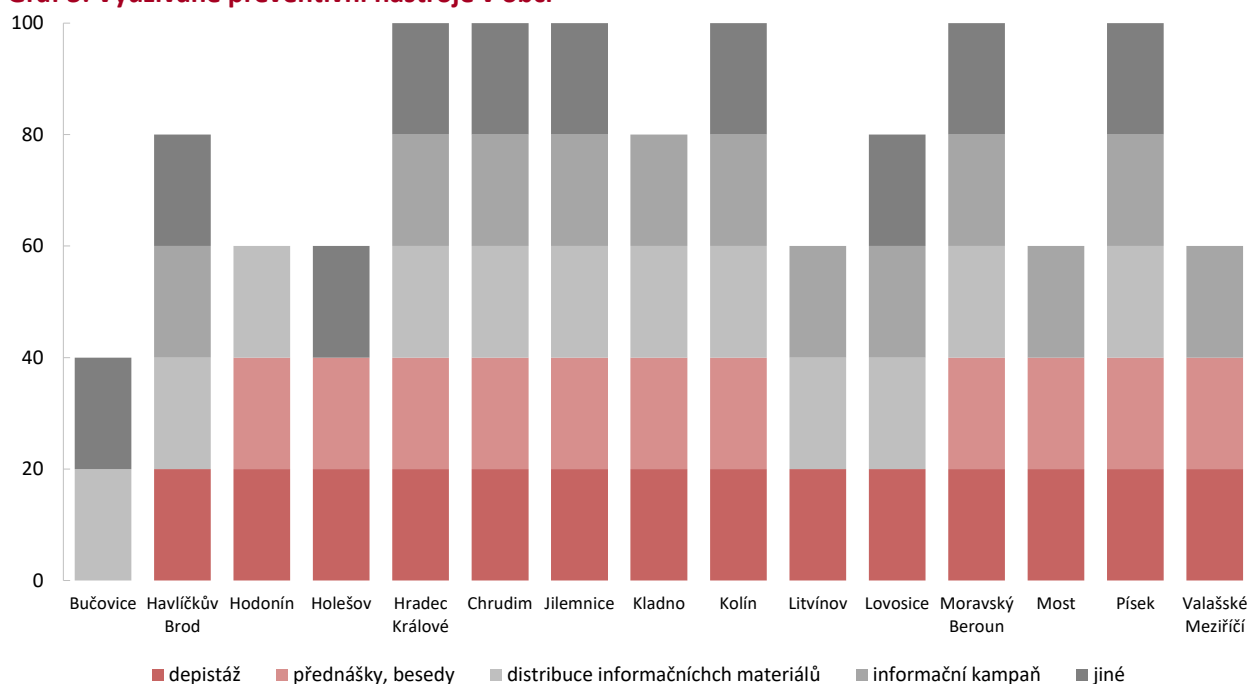
Konkrétně v Havlíčkově Brodě lze uvedenou problematiku označit za vůbec nejspecifičtější z uvedených obcí. U mnoha klientů propuštěných z psychiatrické nemocnice dochází ke kumulaci sociálně problematických jevů (často se jedná o osoby omezené ve svéprávnosti, které nemají zajištěné adekvátní bydlení).

5.9 VYUŽÍVÁNÍ NÁSTROJŮ PREVENCE

Využívání nástrojů prevence detailně popisuje vybraná část analýzy vstupních dotazníků obcí. Naprostá většina vybraných obcí (93,3 %) používá 3 a více z preventivních nástrojů sociální práce nabízených v úvodním dotazníku, počítáme-li uváděné příklady u páté možnosti za jedinou položku (Havlíčkův Brod, Hodonín, Holešov, Hradec Králové, Chrudim, Jilemnice, Kladno, Kolín, Litvínov, Lovosice, Moravský Beroun, Most, Písek, Valašské Meziříčí). Z tohoto bodu vyplývá, že obce využívají komplexní spektrum preventivních aktivit.. Hned pětice měst (33,3 %) – Hradec Králové, Chrudim, Jilemnice, Kolín a Moravský Beroun – potom využívá veškeré nabízené preventivní nástroje sociální práce. Žádný z nabízených nástrojů, jimiž jsou depistáž, přednášky či besedy, distribuci informačních materiálů, informační kampaň a „jiné“, přitom není selektivně opomíjen. Každý z nich využívá vždy minimálně 10 z 15 do projektu zapojených měst.

Sociální prevenci formou *přednášek* či *besed* praktikuje 11 z 15 obcí (73,3 %). *Informační materiály* distribuují všechny obce s výjimkou dvou (86,7 %). Většina obcí (12 z 15; 80 %) využívá *informační kampaň*, kromě tří. Užití *jiných* preventivních nástrojů uvedlo 10 z 15 obcí (66,7 %). Mezi nimi byly nejčastěji zmíněny kooperativní práce formou porad, schůzek či komunitního plánování (5 výskytů) a různé formy poradenství, např. dluhové či sociální (3 výskyty).

Graf 3: Využívané preventivní nástroje v obci

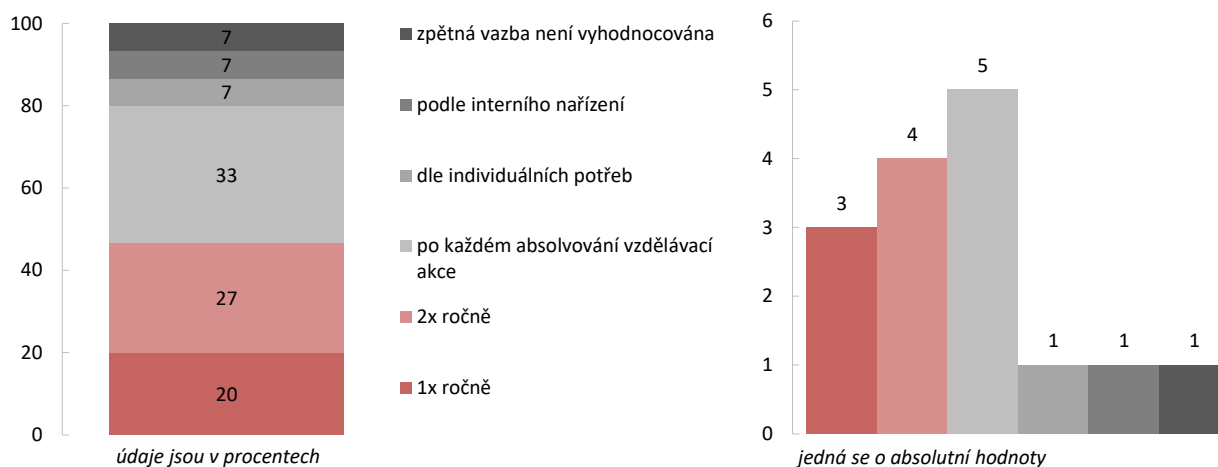
Zdroj: dotazníky obcí

5.10 NASTAVENÍ VZDĚLÁVÁNÍ A SUPERVIZE

5.10.1 VZDĚLÁVÁNÍ

Všechny zúčastněné obce uvedly, že pro další vzdělávání sociálních pracovníků používají individuální vzdělávací plány. Většina obcí hodnotí a získává zpětnou vazbu od sociálních pracovníků průběžně, zpravidla bezprostředně po skončení absolvovaných vzdělávacích akcí (33 %). Čtyři z obcí (26,7 %) – Havlíčkův Brod, Hodonín, Holešov a Jilemnice – tento proces se svými pracovníky absolvují 2x ročně. Tři z obcí (20 %) – Bučovice, Lovosice a Písek – volí variantu průběžné zpětné vazby a získávání informací v kombinaci s komplexními hodnoceními, která se uskutečňují jednou ročně.

Tabulka 13: Hodnocení vzdělávání v zapojených obcích

Zdroj: dotazníky obcí

Způsob hodnocení vzdělávacích plánů je nastaven různým způsobem v jednotlivých sledovaných skupinách obcí. U skupiny největších obcí převládá častější hodnocení vzdělávacích akcí či hodnocení podle individuálních potřeb zaměstnanců. Průměrná četnost hodnocení se pak ve druhé a třetí skupině snižuje.

Tabulka 14: Četnost hodnocení vzdělávání

obec	Hodnocení vzdělávání (individuální vzdělávací plány)
1. skupina	
Hradec Králové	po každém absolvování vzdělávací akce
Kladno	dle individuálních potřeb
Most	po každém absolvování vzdělávací akce
2. skupina	
Kolín	podle interního nařízení
Písek	1x ročně
Hodonín	2x ročně
Litvínov	zpětná vazba není vyhodnocována
Havlíčkův Brod	2x ročně
Chrudim	po každém absolvování vzdělávací akce
Valašské Meziříčí	po každém absolvování vzdělávací akce
3. skupina	
Holešov	2x ročně
Lovosice	1x ročně

Bučovice	1x ročně
Jilemnice	2x ročně
Moravský Beroun	po každém absolvování vzdělávací akce

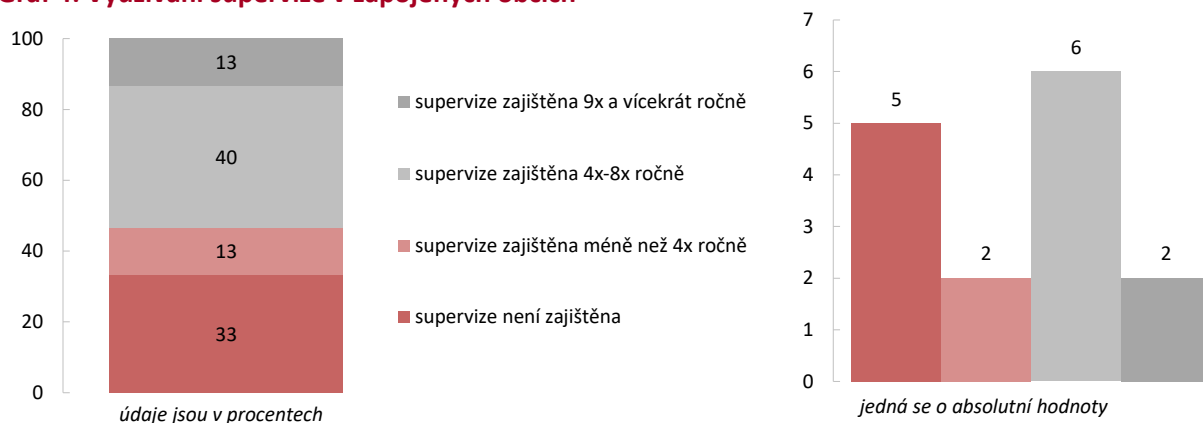
Zdroj: dotazníky obcí

Pořádání případových konferencí uvedlo 9 z 15 obcí (60 %) – Holešov, Hradec Králové, Chrudim, Jilemnice, Kladno, Litvínov, Most, Písek a Valašské Meziříčí. Jako další odborníci účastníci se případových konferencí mimo agendu SPOD, byli nejčastěji jmenováni sociální pracovníci z jiných institucí či např. specifického zaměření (5 výskytů), zaměstnanci Úřadu práce ČR (5 výskytů), lékaři (4 výskyty) a městští či státní policisté (4 výskyty). Případových konferencí pořádaných jinými subjekty se naproti tomu účastní pracovníci většiny obcí (80 %).

5.10.2 SUPERVIZE

Supervizi pro sociální pracovníky zajišťuje 10 z 15 obcí (66,7 %). Supervize je sociálním pracovníkům nejčastěji poskytována 4x–8x ročně (6 z 10 případů; 60 %). Havlíčkův Brod a Most uvádějí frekvenci méně než 4x ročně, v Holešově a Kladně naopak supervize probíhá 9x a vícekrát ročně. Obce zajišťující sociálním pracovníkům supervizi zpravidla poskytují její skupinovou i individuální formu (v 8 z 10 případů; 80 %). Dvěma výjimkami jsou Jilemnice poskytující pouze individuální supervizi a Kladno poskytující výhradně skupinovou.

Graf 4: Využívání supervize v zapojených obcích

Zdroj: dotazníky obcí

Periodicita supervízií či jejich úplná absence je rozdílná u jednotlivých velikostních skupin obcí. Mezi městy neposkytujícími supervizi vůbec se nacházejí hned tři z kategorie nejmenších (60 %). Navzdory přítomnosti do stejné velikostní kategorie spadajícího Holešova tak můžeme hovořit o tendenci menších obcí supervizi nezajišťovat. Z přítomnosti hned 5 středně velkých měst (71 %) ve skupině poskytující supervizi 4x–8x ročně lze potom pozorovat tendenci obdobných měst právě k této alternativě. Ovlivňujícím faktorem může být potencionálně i krajské zařazení daných měst. Supervizi například shodně neprovozují obě města z Jihomoravského kraje – Hodonín a Bučovice –, a města z Ústeckého kraje – Litvínov, Lovosice a Most – ji nerealizují vůbec nebo jen v minimálním rozsahu.

Tabulka 15: Nastavení supervízi v jednotlivých obcích

obec	Nastavení supervize
1. skupina	

Hradec Králové	4x-8x ročně
Kladno	9x a vícekrát ročně
Most	méně než 4x ročně
2. skupina	
Kolín	4x-8x ročně
Písek	4x-8x ročně
Hodonín	ne
Litvínov	ne
Havlíčkův Brod	méně než 4x ročně
Chrudim	4x-8x ročně
Valašské Meziříčí	4x-8x ročně
3. skupina	
Holešov	9x a vícekrát ročně
Lovosice	ne
Bučovice	ne
Jilemnice	4x-8x ročně
Moravský Beroun	ne

Zdroj: dotazníky obcí

5.11 SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SUBJEKTY

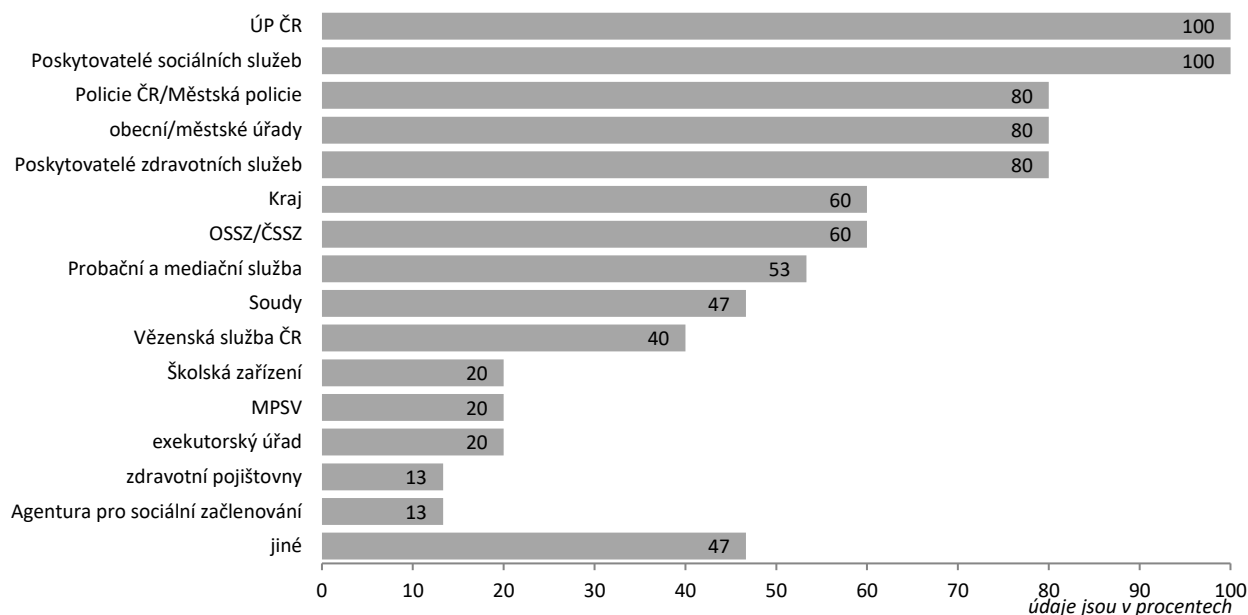
Veškeré přihlášené obce uvedly spolupráci s Úřadem práce ČR a s poskytovateli sociálních služeb.

Ze strany Úřadu práce jsou formy takovéto kooperace definovány především jeho vlastními strategickými dokumenty. Jde zejména o Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020 a Strategii sociálního začleňování 2014-2020.

Sociální pracovníci na jednotlivých obcích spolupracují se širokou škálou sociálních služeb. Velmi časté jsou zejména oblastní charity (např. Valašské Meziříčí, Písek nebo Jilemnice), domovy seniorů a pečovatelské služby (např. Lovosice, Litvínov nebo Kladno). Nezřídka se mezi spolupracujícími sociálními službami vyskytují také domy na půl cesty (např. Most, Chrudim a Havlíčkův Brod), azylové domy (např. Kladno, Chrudim nebo Most), občanské poradny (např. Holešov, Havlíčkův Brod nebo Valašské Meziříčí).

Mezi další nejčastěji uváděné spolupracující subjekty státní a veřejné správy patřily policie, obecní a městské úřady a poskytovatelé zdravotních služeb (12 výskytů). V grafu jsou uvedeny všechny subjekty, se kterými spolupracovaly alespoň dvě obce.

Graf 5: Míra spolupráce zapojených obcí s dalšími subjekty

Zdroj: Projektové žádosti obcí

Téměř polovina zapojených obcí pak spolupracovala ještě s dalšími subjekty, například s Krajskou hygienickou stanicí, s příspěvkovými organizacemi města apod. Detailní výčet je uveden v tabulce č. 16.

Tabulka 16: Spolupracující subjekty

obec	ÚP ČR	Poskytovatelé sociálních služeb	Policie ČR/Městská policie	obecní/městské úřady	Poskytovatelé zdravotních služeb	Kraj	OSSZ/ČSSZ	Probační a mediační služba	Soudy	Vězenská služba ČR	Školská zařízení	MPSV	OSPOD	exekutorský úřad	zdravotní pojišťovny	Agentura pro sociální začlenování	jiné
Bučovice	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x				Dům dětí a mládeže
Havlíčkův Brod	x	x	x	x	x	x		x		x		x					
Hodonín	x	x	x	x	x	x		x		x	x						Městská bytová správa, ubytovny
Holešov	x	x	x		x			x									
Hradec Králové	x	x	x	x		x	x	x									
Chrudim	x	x	x	x	x	x	x		x	x					x		
Jilemnice	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	x		Okresní státní zastupitelství, věznice
Kladno	x	x	x	x	x		x										Krajská hygienická stanice
Kolín	x	x			x	x	x	x	x					x		x	insolvenční správci
Litvínov	x	x	x	x	x				x		x						
Lovosice	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x			MZV ČR, Velvyslanectví Slovenské republiky, Pedagogicko-psychologická poradna, Advokátní komora
Moravský Beroun	x	x	x	x		x					x		x			x	
Most	x	x		x													
Písek	x	x			x		x		x				x				knihovna, příspěvková organizace města
Valašské Meziříčí	x	x	x	x	x		x			x							

5.11.1 SPOLUPRÁCE S KRAJEM

Celkem devět zapojených obcí uvedlo v rámci své projektové žádosti přímou spolupráci s krajem/s krajskými úřady. Z projektových žádostí a vstupních dotazníků plyne také několik konkrétních forem spolupráce s krajskými institucemi. Patří mezi ně například Centrum pro zdravotně postižené kraje Vysočina a Libereckého kraje (Havlíčkův Brod, Jilemnice), Krajský soud pro Ústecký a Středočeský kraj (Lovosice, Kolín) nebo využívání krajského koordinátora pro romské záležitosti (Hodonín).

5.11.2 METODICKÁ PODPORA MPSV

Tři zapojené obce deklarovaly v rámci projektových žádostí spolupráci s MPSV. K metodické podpoře ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) se, podobně jako v předchozích případech, váže spíše faktor přítomnosti této podpory a spolupráce než ukazatel popisující její rozsah. Totéž platí i o nastavení spolupráce s institucemi spadajícími pod MPSV, zejména Českou a Okresní správu sociálního zabezpečení (ČSSZ, OSSZ). V projektových dokumentech se v souvislosti s těmito orgány nejčastěji objevuje právě přítomnost kooperativní činnosti s danými obcemi bez vysvětlení dalších podrobností.

Pro všechny zapojené obce je rozšíření míry spolupráce s těmito i s dalšími subjekty jedním z hlavních cílů projektu.

5.12 NASTAVENÍ FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE V OBCI

U všech zapojených obcí částečné financování sociální práce probíhalo v roce 2015 z dotace na výkon sociální práce, zbytek potřebných financí pak doplácelo město. Od projektu si všechny zapojené obce mimo jiné slibují přísun financí na platy dvou až čtyř nových sociálních pracovníků.

6. PŘÍLOHY

6.1 SCÉNÁŘ HLOUBKOVÉHO ROZHOVORU S PRACOVNÍKY SOCIÁLNÍCH ODBORŮ A SE SOCIÁLNÍMI PRACOVNÍKY V OBCÍCH

Scénář slouží jako hlavní vodítko pro hloubkový rozhovor. Otázky uvedené kurzívou jsou doplňující a slouží k získání detailnějších informací, pokud je respondent sám neuvede. Minulý čas se bude využívat u obcí, kde již projekt skončil.

1. ÚVOD	EQ
<p>Jaká je Vaše pracovní pozice?</p> <p>Jaká je Vaše oblast/zaměření činnosti? <i>(Pokud vykonává přímou práci: S jakými cílovými skupinami pracujete? S kolika klienty pracujete?)</i></p> <p>Jakým způsobem se na Vašem obecním úřadě navrhuje strategie v oblasti výkonu sociální práce?</p> <ul style="list-style-type: none">- Jakým způsobem se tato strategie realizuje?- Byla ve Vaší obci nastavena „minimální úroveň“ výkonu sociální práce? (Pokud ANO – Jak?)	1
2. ZAPOJENÍ DO PROJEKTU OBCE	
<p>Kdy jste se do projektu připojil/a?</p> <p>Jaká je/byla vaše pozice v projektu?</p> <p>Jaká jste měl/a očekávání, když jste se zapojoval/a?</p> <p>Měl/a jste možnost tato očekávání vyjádřit?</p> <p>Byla tato očekávání naplněna?</p> <ul style="list-style-type: none">• Pokud ANO – Do jaké míry?• Pokud NE – Proč? <p>Co je/bylo součástí Vaší pracovní náplně v projektu?</p> <p>Byl/a jste zapojena do přípravy materiálů pro metodickou a koncepční činnost v rámci obce?</p> <ul style="list-style-type: none">• Pokud ANO – Jak tato příprava probíhala? <i>(Spolupracovali jste v rámci přípravy těchto materiálů s jinými zapojenými aktéry?)</i> <p>Měl/a jste dostatečnou možnost tyto materiály ovlivnit?</p> <p>Používáte materiály, které vznikly v projektu, v rámci své pracovní činnosti?</p> <ul style="list-style-type: none">• Pokud ANO – Jak? <i>(Jsou pro vás tyto materiály dostatečně srozumitelné? Postihují všechny oblasti, co by měly postihovat? Pokud NE – Co vám chybí?)</i>• Pokud NE – Proč? <p>Jaká byla pro vás administrativní zátěž spojená s realizací projektu?</p> <p>Vyskytly se v rámci projektu nějaké problémy případně nějaké bariéry realizace?</p>	2
3. SPOLUPRÁCE S JEDNOTLIVÝMI AKTÉRY	
<p>Jakým způsobem jste v projektu spolupracovali s MPSV? <i>(Využívali jste například metodickou podporu ze strany odborných garantů, či účastnili jste se vzdělávacích akcí pořádaných v rámci projektu? Vyhovovalo Vám nastavení této spolupráce? Vnímali jste tam nějaké bariéry?)</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Splnila spolupráce s MPSV vaše očekávání? <p>Jakým způsobem fungovala spolupráce s krajskými metodickými kanceláři v rámci projektu (krajským metodikem a právníkem)? <i>(Účastnili jste se pravidelných porad? Jakým způsobem jste s krajskými kanceláři komunikovali? Vyhovovalo Vám nastavení této spolupráce? Vnímali jste tam nějaké bariéry?)</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Splnila spolupráce s krajskými metodickými kanceláři vaše očekávání?	2, 3.4, 5.4

<ul style="list-style-type: none"> Využívali jste služeb krajského metodika? <i>(například poradenství nebo konzultace)</i> Pokud ANO – Jak často? Jak toto poradenství hodnotíte? Využívali jste poskytovaného sociálně právního poradenství? <i>(například poradenství nebo konzultace)</i> Pokud ANO – Jak často? Jak toto poradenství hodnotíte? 	3.5, 5.5
<p>Změnil se na základě projektu způsob spolupráce v rámci obecního úřadu?</p> <p>Změnila se podpora výkonu sociální práce ze strany obecního úřadu? Pokud ANO – Jak?</p> <p>Jakým způsobem spolupracujete s dalšími aktéry v sociální oblasti <i>(vyptat se postupně na všechny)</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> ostatními obecními úřady, poskytovateli sociálních služeb, ÚP ČR, Policíí ČR, neziskovými organizacemi, odborníky? <p>Změnila se podle Vás tato spolupráce na základě projektu? Pokud ANO – Jak? <i>(Změnil se způsob komunikace?)</i></p> <p>Je podle Vás současně nastavená spolupráce a komunikace vyhovující?</p> <p>Dostávají se k Vám všechny podstatné informace od těchto aktérů?</p> <p>Vnímáte nějaké překážky při spolupráci s těmito aktéry?</p>	2, 3.1, 5.1
4. PŘÍCHOD NOVÝCH SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ	
<p>Kolik nových sociálních pracovníků přišlo na základě projektu?</p> <p>Jaké jsou/byly jejich typové pozice?</p> <p>Změnilo se něco s příchodem nových zaměstnanců do obecního úřadu? Co to podle vás přineslo?</p> <p>Jaký je současný počet a typové pozice sociálních pracovníků ve vaší obci? Změnilo se na základě projektu? Pokud ANO - V čem je rozdíl? <i>(úvazky, pozice, náplň práce, počet zaměstnanců, druhy výkonu)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Je toto nastavení podle Vás vyhovující? Odpovídá aktuální nastavení potřebám klientů? Pokud NE – Proč? <p><i>Pokud již projekt skončil – Jak hodnotíte aktuální personální situaci na vašem obecním úřadu? Zůstali noví zaměstnanci? Změnily se pozice?</i></p>	3.1, 3.5, 5.1, 5.5
<p>Jak hodnotíte rozdělení sociálních pracovníků podle typových pozic? Jak se v praxi osvědčilo zařazení nových typových pozic do sociálního odboru?</p> <p>Vnímáte nějaké bariéry v rámci zařazení typové pozice do sociálního odboru obecního úřadu? Pokud ANO – Jaké?</p>	3.3, 5.3
<p>Změnil se na základě projektu způsob poskytování sociální práce v obci? Pokud ANO – Jakým způsobem?</p> <p>Jaké jsou podle Vás hlavní přínosy nových sociálních pracovníků v obci? <i>(Zmírnila se na základě projektu pracovní zátěž sociálních pracovníků?)</i></p> <p>Změnila se podle Vás kvalita poskytované sociální práce v obci na základě projektu? <i>(Je možné se situaci stávajících klientů důkladněji věnovat, nabízet řešení, na které předtím nebyla kapacita?)</i> (Pokud ANO – Jak?)</p> <p>Jaké vnímáte bariéry zvýšení kvality sociální práce ve vaší obci?</p> <p>Co by podle Vás bylo třeba ještě zlepšit v oblasti práce s klienty?</p>	3.1, 3.5, 5.1, 5.5
<p>S jakými skupinami sociálně vyloučených osob (případně osob ohrožených sociálním vyloučením) v rámci obce pracujete? Podařilo se díky projektu rozšířit okruh klientů?</p> <p>Pro které z těchto skupin bylo podle Vás zvýšení počtu sociálních pracovníků nejpřínosnější?</p>	3.2, 5.2

<p>Jaké preventivní aktivity se ve vaší obci realizují? S jakými cílovými skupinami? Změnil se na základě projektu způsob a rozsah poskytovaných preventivních aktivit? Jsou tyto preventivní aktivity podle Vás realizovány v dostatečné míře? Pokud NE – Jaká by byla dostatečná míra?</p>	
5. VZDĚLÁVÁNÍ A SUPERVIZE	
<p>Účastnil/a jste se supervize v rámci projektu obce? Pokud ANO:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak často se tato supervize uskutečňovala? • Vyhovovalo Vám nastavení supervize v projektu? (<i>četnost setkání, způsob provedení – individuální vs. skupinová, apod.</i>) • Je/byla pro Vás supervize přínosná? V čem konkrétně? <p>Jsou/byly v rámci projektu zjišťovány Vaše vzdělávací potřeby? Pokud ANO:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jakým způsobem ze strany obce? Jak ze strany MPSV? • Byly zjišťovány průběžně? • Kdo je zjišťoval? <p>Pořádali jste v rámci projektu obce nějaké vzdělávací kurzy? Pokud ANO - Jaké? Jak tyto kurzy hodnotíte? Zapojil/a jste se do aktivit projektu MPSV? Pokud ANO, do kterých?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zahraniční pracovní cesta – Slovensko (Bratislava) 2. Zahraniční pracovní cesta – Polsko (Krakov) 3. Zahraniční pracovní cesta – Rakousko 4. Zahraniční pracovní cesta – Německo (Berlín) 5. Odborný WS – Kde, Jaké téma, vystupovali jste aktivně v pracovní skupině? Zpracovávali jste článek do Zpravodaje sociální práce: <ul style="list-style-type: none"> - Dluhová problematika (14. 6. 2019 v Brně) - Výkon činností sociální práce v rámci multidisciplinární a interdisciplinární spolupráce sociálního pracovníka obecního úřadu (Hradec Králové, 7. 2. 2019) - Dokumentace sociálního pracovníka (Olomouc, 2. 10. 2018) - Standardy činností sociální práce ve veřejné správě (Praha, 12. 6. 2018) - Role sociální práce ve vztahu k výkonu veřejného opatrovnictví (Hradec Králové, 1. 2. 2018) - Sociální šetření (Olomouc, 2. 10. 2017) - Příklady dobré praxe spolupráce sociálních pracovníků obecních úřadů a Úřadu práce ČR (Praha, 15. 6. 2017) 6. Kazuistický seminář – Kde, Jaké téma: 7. Jiné? <ul style="list-style-type: none"> • Jak tyto aktivity hodnotíte? Bylo pro Vás jejich absolvování přínosné? (<i>ke každé absolvované aktivitě zvlášť</i>) • Odpovídaly tyto aktivity Vaším vzdělávacím potřebám? Pokud NE – V čem neodpovídají?) • Zvýšilo absolvování těchto aktivit vaši odbornost? Pokud ANO – V čem? Pokud NE – Proč? • Mělo absolvování těchto aktivit vliv na vaši praxi? Pokud ANO – Jaký? • Mělo absolvování těchto aktivit vliv na vaši pracovní náplň? Pokud ANO – Jaký? • Myslíte si, že absolvované aktivity měly vliv na chod vašeho odboru? Pokud ANO – Jaký? • Poskytoval jste zpětnou vazbu k těmto aktivitám? Pokud ANO – Jak často a jakým způsobem to probíhalo? 	<p>3.6, 3.7, 5.6, 5.7</p>

6. CELKOVÉ HODNOCENÍ A UDRŽITELNOST PROJEKTU NA ÚROVNI OBCÍ	
<p>Jak celkově hodnotíte průběh projektu obce?</p> <p>Naplnily se cíle projektu? Pokud NE – Které a proč?</p> <p>Jak hodnotíte vaše zapojení do projektu obce? Jaký je nejdůležitější přínos tohoto projektu pro Vás osobně?</p> <p>Jaký je podle Vás nejdůležitější přínos tohoto projektu pro klienty?</p> <p>Jaké jsou podle vás nejdůležitější výstupy či přínosy tohoto projektu z hlediska rozvoje sociální práce ve vaší obci?</p> <p>Jsou tyto přínosy udržitelné i po ukončení projektu?</p> <p>Co je třeba udělat proto, aby tyto výstupy udržitelné byly?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kdo by to měl udělat? • Jakým způsobem? <p>Zapojila by se Vaše obec znovu do podobného projektu? Proč ano, proč ne.</p> <p>Napadá vás něco, co by bylo třeba ještě doplnit?</p>	<p>3.5, 5.5, 7.1, 7.2</p>

6.2 NÁVRH CAWI

1. Jaký je typ organizace, ve které v současné době pracujete?

(Označte pouze jednu možnost)

- sociální služby 1
- zdravotnické zařízení 2
- školské zařízení 3
- věznice/probační a mediační služba 4
- veřejná správa 5
- jiné (vypište): _____

2. Jaký typ sociálních služeb vaše organizace poskytuje?

(Označte pouze jednu možnost)

- terénní služby 1
- ambulantní služby 2
- pobytové služby 3

3. Jaká je Vaše aktuální pracovní pozice v rámci organizace?

(Označte pouze jednu možnost)

- sociální pracovník / metodik / referent 1
- vedoucí pracovník 2
- jiné (vypište): _____

4. Jak dlouho působíte ve Vašem současném zaměstnání?

(Vypište)

- _____ let

Další otázky se týkají vzdělávacích akcí uskutečněných v rámci projektu Systémová podpora sociální práce v obcích v letech 2017 až 2019.

OTÁZKY PRO WORKSHOPY (modré nadpisy slouží pro orientaci, nebudou zobrazeny)

5. Jakých workshopů jste se zúčastnil/a v rámci projektu Systémová podpora sociální práce v obcích?

(Můžete označit více možností)

- a) Odborný workshop - Příklady dobré praxe spolupráce sociálních pracovníků obecních úřadů a Úřadu práce ČR (Praha, 15. 6. 2017)
- b) Odborný workshop - Sociální šetření (Olomouc, 2. 10. 2017)
- c) Odborný workshop - Role sociální práce ve vztahu k výkonu veřejného opatrovnictví (Hradec Králové, 1. 2. 2018)
- d) Odborný workshop - Standardy činností sociální práce ve veřejné správě (Praha, 12. 6. 2018) ...
- e) Odborný workshop - Dokumentace sociálního pracovníka (Olomouc, 2. 10. 2018)
- f) Odborný workshop - Výkon činností sociální práce v rámci multidisciplinární a interdisciplinární spolupráce sociálního pracovníka obecního úřadu (Hradec Králové, 7. 2. 2019)
- g) Odborný workshop - Dluhová problematika (14. 6. 2019 v Brně)
- žádného workshopu jsem se v rámci projektu Systémová podpora sociální práce v obcích nezúčastnil/a **POKRAČUJTE OT. 26**

6. Který workshop byl pro Vaši práci nejvíce přínosný?

(Označte pouze jednu možnost; pokud jste se zúčastnil/a pouze jedné vzdělávací akce, ohodnoňte tuto akci)

- Odborný workshop - Příklady dobré praxe spolupráce sociálních pracovníků obecních úřadů a Úřadu práce ČR (Praha, 15. 6. 2017) 1
- Odborný workshop - Sociální šetření (Olomouc, 2. 10. 2017) 2
- Odborný workshop - Role sociální práce ve vztahu k výkonu veřejného opatrovnictví (Hradec Králové, 1. 2. 2018) 3
- Odborný workshop - Standardy činností sociální práce ve veřejné správě (Praha, 12. 6. 2018) 4
- Odborný workshop - Dokumentace sociálního pracovníka (Olomouc, 2. 10. 2018) 5
- Odborný workshop - Výkon činností sociální práce v rámci multidisciplinární a interdisciplinární spolupráce sociálního pracovníka obecního úřadu (Hradec Králové, 7. 2. 2019) 6
- Odborný workshop - Dluhová problematika (14. 6. 2019 v Brně) 7

Další otázky budou o workshopu, který jste označil/a jako nejvíce přínosný.

7. Jak celkově hodnotíte svou spokojenost s workshopem?

(Označte pouze jednu možnost)

- velmi spokojen/a 4
- spíše spokojen/a 3
- spíše nespokojen/a 2
- velmi nespokojen/a 1

8. S čím konkrétně jste byl/a spokojen/a?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
b) _____ d) _____

9. S čím konkrétně jste byl/a nespokojen/a?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
b) _____ d) _____

10. Do jaké míry jste spokojen/a s jednotlivými charakteristikami tohoto workshopu?

(Označte jednu možnost v každém řádku)

	velmi spokojen/a	spíše spokojen/a	spíše nespokojen/a	velmi nespokojen/a
a) předávání informací od organizátora před workshopem	4	3	2	1
b) množství nových informací a dovedností	4	3	2	1
c) odbornost lektorů	4	3	2	1
d) formát akce (teorie/cvičení/diskuse)	4	3	2	1
e) témata prezentovaná na akci	4	3	2	1
f) rozsah akce (počet hodin)	4	3	2	1
g) dostupnost místa konání akce	4	3	2	1

h) předávání informací od organizátora při realizaci workshopu	4	3	2	1
i) termín konání akce	4	3	2	1

11. Pomohla Vám tento workshop ve Vašem profesním rozvoji?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

12. Pokoušel/a jste se uplatnit poznatky z tohoto workshopu sociální práce v rámci své pracovní činnosti?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1
- ne 2

13. Používáte poznatky z tohoto workshopu při své současné pracovní činnosti?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1
- ne 2

POKRAČUJTE OT. 15

14. Jakým způsobem při své práci využíváte poznatky, které jste v rámci tohoto workshopu získal/a?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
- b) _____ d) _____

15. Předpokládáte využití některých poznatků z tohoto workshopu během následujícího roku?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1
- ne 2

16. Co by měla vaše organizace udělat, abyste mohl/a využít poznatky z tohoto workshopu?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
- b) _____ d) _____

17. Co byste mohl/a pro větší využití poznatků z tohoto workshopu učinit přímo Vy sám/sama?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
- b) _____ d) _____

18. Do jaké míry Vám osobně pomohly znalosti získané v rámci tohoto workshopu při práci?*(Označte pouze jednu možnost)*

- velmi pomohly 4
- spíše pomohly 3
- spíše nepomohly 2
- vůbec nepomohly 1

19. V čem přesně Vám tyto znalosti pomohly ve Vaší práci?*(Vypište; pokud je v předchozí otázce uvedena varianta 4 nebo 3)*

- a) _____ c) _____
- b) _____ d) _____

20. Ke kterým z následujících změn vedla Vaše účast na této akci:*(Označte jednu možnost v **každém** řádku)*

	ano	ne	neví
a) získal/a jsem nové dovednosti	1	2	9
b) můj přímý nadřízený si mě více váží	1	2	9
c) přispěl/a jsem k tomu, že naše organizace využívá své zdroje efektivněji	1	2	9
d) získal/a jsem nové znalosti/informace	1	2	9
e) lépe rozumím své práci	1	2	9
f) dělám některé věci ve své práci jinak/lépe	1	2	9
g) dělám ve své práci jiné činnosti	1	2	9
h) získal/a jsem užitečné kontakty (na ostatní účastníky, popř. na lektory)	1	2	9
i) dozvěděl/a jsem se o věcech, které mě zajímají	1	2	9
j) jsem více motivován/a ke své práci	1	2	9
k) zvládám náročnější pracovní úkoly	1	2	9
l) mám vyšší pracovní výkon	1	2	9
m) mám ze své práce vyšší uspokojení	1	2	9
n) zvládám své pracovní úkoly rychleji	1	2	9

21. Změnil se na Vašem pracovišti způsob práce na základě poznatků z akce, které jste se zúčastnil/a?*(Označte pouze jednu možnost)*

- ano 1
- ne 2

POKRAČUJTE OT. 23

22. Co přesně se ve vaší organizaci změnilo?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
b) _____ d) _____

23. Jak zpětně hodnotíte tento workshop z hlediska přínosu pro Vaši práci?

(Označte pouze jednu možnost)

- velmi přínosná 4
- spíše přínosná 3
- spíše zbytečná 2
- zcela zbytečná 1

24. Doporučil/a byste tento workshop některým z Vašich kolegů?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

25. Pokud by existoval navazující workshop, který by prohluboval či konkretizoval nabyté poznatky, zúčastnil/a byste se ho?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

OTÁZKY PRO ZAHRANIČNÍ STUDIJNÍ CESTY

26. Jakých zahraničních cest jste se zúčastnil/a v rámci dopady projektu Systémová podpora sociální práce v obcích?

(Můžete označit více možností)

- a) Zahraniční pracovní cesta – Německo
b) Zahraniční pracovní cesta – Rakousko
c) Zahraniční pracovní cesta – Polsko
d) Zahraniční pracovní cesta – Slovensko
e) žádné zahraniční cesty jsem se v rámci projektu Systémová podpora sociální práce v obcích nezúčastnil/a **POKRAČUJTE OT. 47**

27. Která zahraniční cesta byla pro Vaši práci nejvíce přínosná?

(Označte pouze jednu možnost; pokud jste se zúčastnil/a pouze jedné vzdělávací akce, ohodnoňte tuto akci)

- Zahraniční pracovní cesta – Německo 1
- Zahraniční pracovní cesta – Rakousko 2
- Zahraniční pracovní cesta – Polsko 3
- Zahraniční pracovní cesta – Slovensko 4

Další otázky budou o zahraniční cestě, kterou jste označil/a jako nejvíce přínosnou.

28. Jak celkově hodnotíte svou spokojenost s touto zahraniční studijní cestou?*(Označte pouze jednu možnost)*

- velmi spokojen/a 4
- spíše spokojen/a 3
- spíše nespokojen/a 2
- velmi nespokojen/a 1

29. S čím konkrétně jste byl/a spokojen/a?*(Vypište)*

- a) _____ c) _____
- b) _____ d) _____

30. S čím konkrétně jste byl/a nespokojen/a?*(Vypište)*

- a) _____ c) _____
- b) _____ d) _____

31. Do jaké míry jste spokojen/a s jednotlivými charakteristikami této zahraniční studijní cesty?*(Označte jednu možnost v **každém** řádku)*

	velmi spokojen/a	spíše spokojen/a	spíše nespokojen/a	velmi nespokojen/a
a) nastavení podmínek pro účast na zahraniční cestě	4	3	2	1
b) výběr institucí pro exkurzi	4	3	2	1
c) registrace a administrativa při přihlašování	4	3	2	1
d) komunikace s pracovníkem MPSV zajišťujícím zahraniční cestu	4	3	2	1
e) organizační zajištění ze strany MPSV v místě pobytu	4	3	2	1
f) termín konání zahraniční studijní cesty	4	3	2	1

32. Pomohla Vám zahraniční studijní cesta ve Vašem profesním rozvoji?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

33. Pokoušel/a jste se uplatnit poznatky ze zahraniční studijní cesty v rámci své pracovní činnosti?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1
- ne 2

34. Používáte poznatky ze zahraniční studijní cesty při své současné pracovní činnosti?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1.....
- ne 2..... **POKRAČUJTE OT. 34**

35. Jakým způsobem při své práci využíváte poznatky, které jste v rámci zahraniční cesty získal/a?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
- b) _____ d) _____

36. Předpokládáte využití některých poznatků ze zahraniční studijní cesty během následujícího roku?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1
- ne 2

37. Co by měla vaše organizace udělat, abyste mohl/a využít poznatky ze zahraniční studijní cesty?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
- b) _____ d) _____

38. Co byste mohl/a pro větší využití poznatků ze zahraniční studijní cesty udělat přímo Vy sám/sama?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
- b) _____ d) _____

39. Do jaké míry Vám osobně pomohly znalosti získané v rámci zahraniční studijní cesty při práci?

(Označte pouze jednu možnost)

- velmi pomohly 4
- spíše pomohly 3
- spíše nepomohly 2
- vůbec nepomohly 1

40. V čem přesně Vám tyto znalosti pomohly ve Vaší práci?

(Vypište; pokud je v předchozí otázce uvedena varianta 4 nebo 3)

- a) _____ c) _____
b) _____ d) _____

41. Ke kterým z následujících změn vedla Vaše účast na této akci:

(Označte jednu možnost v **každém** řádku)

	ano	ne	neví
a) získal/a jsem nové dovednosti	1	2	9
b) můj přímý nadřízený si mě více váží	1	2	9
c) přispěl/a jsem k tomu, že naše organizace využívá své zdroje efektivněji	1	2	9
d) získal/a jsem nové znalosti/informace	1	2	9
e) lépe rozumím své práci	1	2	9
f) dělám některé věci ve své práci jinak/lépe	1	2	9
g) dělám ve své práci jiné činnosti	1	2	9
h) získal/a jsem užitečné kontakty (na ostatní účastníky, popř. na lektory)	1	2	9
i) dozvěděl/a jsem se o věcech, které mě zajímají	1	2	9
j) jsem více motivován/a ke své práci	1	2	9
k) zvládám náročnější pracovní úkoly	1	2	9
l) mám vyšší pracovní výkon	1	2	9
m) mám ze své práce vyšší uspokojení	1	2	9
n) zvládám své pracovní úkoly rychleji	1	2	9

42. Změnil se na Vašem pracovišti způsob práce na základě poznatků ze zahraniční cesty?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1
- ne 2

POKRAČUJTE OT. 44

43. Co přesně se ve vaší organizaci změnilo?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
b) _____ d) _____

44. Jak zpětně hodnotíte tuto zahraniční studijní cestu z hlediska přínosu pro Vaši práci?

(Označte pouze jednu možnost)

- velmi přínosný 4
- spíše přínosný 3
- spíše zbytečný 2
- zcela zbytečný 1

45. Doporučil/a byste tuto zahraniční studijní cestu Vaším kolegům?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

46. Pokud by existovala navazující zahraniční studijní cesta, která by prohlubovala či konkretizovala nabyté poznatky, zúčastnil/a byste se jí?

(Označte pouze jednu možnost)

- rozhodně ano 4
- spíše ano 3
- spíše ne 2
- rozhodně ne 1

OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE PRAVIDELNÝCH PRACOVNÍCH PORAD

47. Kterých pravidelných pracovních porad jste se zúčastnil/a v rámci dopady projektu Systémová podpora sociální práce v obcích?

(Označte pouze jednu možnost)

- a) pravidelné pracovní porady v Hradci Králové
b) pravidelné pracovní porady v Olomouci.....
c) pravidelné pracovní porady v Praze
e) pracovních porad jsem se nezúčastnil/a **POKRAČUJTE OT. 65**

Další otázky se budou týkat pravidelných pracovních porad.

48. Jak celkově hodnotíte svou spokojenost s pravidelnými měsíčními poradami?

(Označte pouze jednu možnost)

- velmi spokojen/a 4
- spíše spokojen/a 3
- spíše nespokojen/a 2
- velmi nespokojen/a 1

49. S čím konkrétně jste byl/a spokojen/a?*(Vypište)*

- a) _____ c) _____
 b) _____ d) _____

50. S čím konkrétně jste byl/a nespokojen/a?*(Vypište)*

- a) _____ c) _____
 b) _____ d) _____

51. Do jaké míry jste spokojen/a s jednotlivými charakteristikami pracovních porad?*(Označte jednu možnost v každém řádku)*

	velmi spokojen/a	spíše spokojen/a	spíše nespokojen/a	velmi nespokojen/a
a) předávání informací od organizátora	4	3	2	1
b) množství nových informací a dovedností	4	3	2	1
c) témata prezentovaná na poradě	4	3	2	1
d) rozsah porad (počet hodin)	4	3	2	1
e) dostupnost místa konání porad	4	3	2	1
f) četnost konání porad	4	3	2	1

52. Pomohly Vám tyto porady ve Vašem profesním rozvoji?*(Označte pouze jednu možnost)*

- rozhodně ano 4
 - spíše ano 3
 - spíše ne 2
 - rozhodně ne 1

53. Pokoušel/a jste se uplatnit poznatky z těchto porad v rámci své pracovní činnosti?*(Označte pouze jednu možnost)*

- ano 1
 - ne 2

54. Používáte poznatky z těchto porad při své současné pracovní činnosti?*(Označte pouze jednu možnost)*

- ano 1
 - ne 2..... **POKRAČUJTE OT. 56**

55. Jakým způsobem při své práci využíváte poznatky, které jste v rámci těchto porad získal/a?*(Vypište)*

- a) _____ c) _____
 b) _____ d) _____

56. Předpokládáte využití některých poznatků z těchto porad během následujícího roku?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1
 - ne 2

57. Co by měla vaše organizace udělat, abyste mohl/a využít poznatky z těchto porad?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
 b) _____ d) _____

58. Co byste mohl/a pro větší využití poznatků z těchto porad učinit přímo Vy sám/sama?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
 b) _____ d) _____

59. Do jaké míry Vám osobně pomohly znalosti získané v rámci těchto porad při práci?

(Označte pouze jednu možnost)

- velmi pomohly 4
 - spíše pomohly 3
 - spíše nepomohly 2
 - vůbec nepomohly 1

60. V čem přesně Vám tyto znalosti pomohly ve Vaší práci?

(Vypište; pokud je v předchozí otázce uvedena varianta 4 nebo 3)

- a) _____ c) _____
 b) _____ d) _____

61. Ke kterým z následujících změn vedla Vaše účast na pracovních poradách:

(Označte jednu možnost v **každém** řádku)

	ano	ne	neví
a) získal/a jsem nové dovednosti	1	2	9
b) můj přímý nadřízený si mě více váží	1	2	9
c) přispěl/a jsem k tomu, že naše organizace využívá své zdroje efektivněji	1	2	9
d) získal/a jsem nové znalosti/informace	1	2	9

e) lépe rozumím své práci	1	2	9
f) dělám některé věci ve své práci jinak/lépe	1	2	9
g) dělám ve své práci jiné činnosti	1	2	9
h) získal/a jsem užitečné kontakty (na ostatní účastníky, popř. na lektory)	1	2	9
i) dozvěděl/a jsem se o věcech, které mě zajímají	1	2	9
j) jsem více motivován/a ke své práci	1	2	9
k) zvládám náročnější pracovní úkoly	1	2	9
l) mám vyšší pracovní výkon	1	2	9
m) mám ze své práce vyšší uspokojení	1	2	9
n) zvládám své pracovní úkoly rychleji	1	2	9

62. Změnil se na Vašem pracovišti způsob práce na základě poznatků z těchto porad?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1
- ne 2

POKRAČUJTE OT. 64

63. Co přesně se ve vaší organizaci změnilo?

(Vypište)

- c) _____ e) _____
d) _____ f) _____

64. Jak zpětně hodnotíte tyto porady z hlediska přínosu pro Vaši práci?

(Označte pouze jednu možnost)

- velmi přínosná 4
- spíše přínosná 3
- spíše zbytečná 2
- zcela zbytečná 1

NA ZÁVĚR PROSÍM UVEĎTE.

65. Jaká témata by měla zaznít na dalších akcích organizovaných v rámci projektu Systémová podpora sociální práce v obcích?

(Vypište)

- a) _____ c) _____
b) _____ d) _____

66. Jaká je z Vašeho hlediska optimální doba workshopu?

(Vypište číslíci)

a) _____ hodin za den

b) _____ dní

67. Jaká je z Vašeho hlediska optimální doba trvání zahraniční studijní cesty?

(Vypište číslíci)

a) _____ hodin za den

b) _____ dní

68. Jaká je z Vašeho hlediska optimální doba trvání pracovních porad?

(Vypište číslíci)

_____ hodin

69. Zaznamenal/a jste v rámci projektu Zpravodaje sociální práce?

(Označte pouze jednu možnost)

- ano 1

- ne 2

UKONČENÍ DOTAZNÍKU

70. Řekl/a byste, že Zpravodaje sociální práce z hlediska níže uvedených charakteristik jsou:

(Označte jednu možnost v **každém** řádku)

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	neví
a) atraktivní	4	3	2	1	9
b) srozumitelné	4	3	2	1	9
c) vhodné pro sociální pracovníky	4	3	2	1	9
d) kvalitní	4	3	2	1	9
e) využitelné	4	3	2	1	9

DĚKUJEME ZA VAŠE ODPOVĚDI

6.3 SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ INDIKÁTORŮ ZAPOJENÝCH OBCÍ

Tabulka 17: Indikátory v jednotlivých zapojených obcích I.

obec	Počet obyvatel ORP (podle ČSÚ k 1.1.2016)	SVL v obci	počet obyvatel v SVL	Správní uspořádání obce	Počet obyvatel v obci (podle ČSÚ k 1.1.2016)	Počet pracovníků na sociálním odboru (bez OSPOD)****	počet sociálních pracovníků v obci***	Rozsah úvazků sociálních pracovníků v ORP	Počet obyvatel na jednoho sociálního pracovníka/na jeden úvazek	Nejvýznamnější cílová skupina (mimo anonymních klientů)	Klienti, se kterými se aktivně pracovalo ³	Počet nových klientů ⁴
Bučovice	15971	6	87	ORP	6502	2	1	1	6502	osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním	581	263
Havlíčkův Brod	52220	4	117	ORP	23234	8	3	2,2	10561	osoby omezené ve svéprávnosti	896	700
Hodonín	61042	2	92	ORP	24796	12	7	4,9	5060	osoby bez přístřeší nebo s nejistým nebo neadekvátním bydlením	565	353
Holešov	21381	3	117	ORP	11581	4	3	1,5	7721	nezaměstnaní a osoby s materiálními problémy	168	203
Hradec Králové⁵	145657	3	162	ORP	94700	0	8	4,5	21044			
Chrudim	82817	7	425	ORP	22707	0	6	4,2	5406	osoby bez přístřeší nebo s nejistým nebo neadekvátním bydlením	1385	1223
Jilemnice	22273	0	0	ORP	5563	7	2	0,8	6954	osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním	307	289
Kladno	122445	1**	424	ORP	66297	25	5	5	13259	osoby omezené ve svéprávnosti	280	261
Kolín⁴	80699	1	200	ORP	30995	0	5	3,5	8856			
Litvínov	37724	3	5350	ORP	24282	14	4	3,3	7358	osoby ohrožené rizikovým způsobem života	232	152

³ Pozn.: Jedná se o celkový počet evidovaných spisů - tj. registrovaných klientů, kterým byla poskytnuta sociální práce.

⁴ Pozn. Jedná se o počet nově založených spisů v roce 2015.

⁵ Data o počtu klientů a cílových skupinách nebyla ze strany obce k datu odevzdání vstupní evaluační zprávy dodána.

Lovosice	27445	1	230	ORP	8710	6	3	1,9	4584	osoby bez přístřeší nebo s nejistým nebo neadekvátním bydlením	346	243
Moravský Beroun	24191*	9	230	POÚ	3056	2	1	0,8	3820	nezaměstnaní a osoby s materiálními problémy	127	
Most	75647	7	5570	ORP	66232	34	11	9	7359	nezaměstnaní a osoby s materiálními problémy	1521	1393
Písek	52265	3	600	ORP	30196	9	4	3	10065	osoby bez přístřeší nebo s nejistým nebo neadekvátním bydlením	228	115
Valašské Meziříčí	41531	5	437	ORP	22533	10	4	3,1	7269	nezaměstnaní a osoby s materiálními problémy	606	252

* počet obyvatel ORP Šternberk; ** na Kladně se nachází 21 ubytoven; ***Zdroj: Dotazníky obcí; ****Zdroj: struktura odboru doplněna jednotlivými obcemi Pozn.: Jedná se o celkový počet evidovaných spisů - tj. registrovaných klientů, kterým byla poskytnuta sociální práce.

Tabulka 18: Indikátory v jednotlivých zapojených obcích II.

obec	Strategie obecních úřadů v oblasti výkonu sociální práce	Využívání nástrojů prevence	Nastavení vzdělávání (individuální vzdělávací plány)	Nastavení supervize	Spolupráce s dalšími subjekty (především s ÚP)	Spolupráce s krajem v oblasti výkonu sociální práce v přenesené působnosti	Využívání metodické podpory MPSV
Bučovice	ano	distribuce informačních materiálů, komunitní plánování sociálních služeb, pracovní porady se starosty jednotlivých obcí	1x ročně	ne	Městská policie, ÚP ČR, lékaři, školy, Policie ČR, krajský úřad, OSSZ, ČSSZ, PMS, soudy, OSPOD, obecní úřady, Dům dětí a mládeže aj.	ano	
Havlíčkův Brod	ano	depistáž, distribuce informačních materiálů, Informační kampaň, Veletrh sociální práce a sociálních služeb	2x ročně	méně než 4x ročně	ÚP ČR, Probační a mediační služba, Policie ČR, Vězeňská služba ČR, zdravotnická zařízení, krajské a obecní úřady	ano	ano
Hodonín	ano	depistáž, přednášky, besedy, distribuce informačních materiálů	2x ročně	ne	ÚP ČR, OSSZ, krajský úřad, poskytovatelé sociálních služeb, Policie ČR, Městská policie, obecní úřady, Městská bytová strava, Probační a mediační služba, nemocnice, školská zařízení, Vězeňská služba ČR, ubytovny, lékaři, školy	ano	
Holešov	ano	depistáž, přednášky, besedy, schůzky s pracovníky úřadu práce, konzultace jednotlivých klientů/ případů	2x ročně	9x a vícekrát ročně	ÚP ČR, Probační a mediační služba, Lékařská zařízení, Městská policie		
Hradec Králové	ano	depistáž, přednášky, besedy, distribuce informačních materiálů, informační kampaň, jiné	po každém absolvování vzdělávací akce	4x-8x ročně	ÚP ČR, OSSZ, sociální služby, krajský úřad, Policie ČR, obecní úřady, Probační a mediační služba	ano	

Chrudim	ano	depistáž, přednášky, besedy, distribuce informačních materiálů, informační kampaň, jiné	po každém absolvování vzdělávací akce	4x-8x ročně	ÚP ČR, OSSZ, ČSSZ, okresní soudy, krajský úřad, poskytovatelé sociálních služeb, Policie ČR, Městská policie, obecní úřady, zdravotnická zařízení, Vězeňská služba ČR, zdravotní pojišťovny	ano	
Jilemnice	ano	depistáž, přednášky, besedy, distribuce informačních materiálů, informační kampaň, jiné	2x ročně	4x-8x ročně	MPSV, Krajský úřad Libereckého kraje, spádové obce v rámci ORP Jilemnice, OSPOD, OSSZ, ČSSZ, zdravotní pojišťovny, ÚP ČR, Okresní soud v Semilech, Okresní státní zastupitelství v Semilech, Probační a mediační služba Semily, Policie ČR, Exekutorské úřady, věznice, Vězeňská služba ČR, zdravotnická zařízení – nemocnice, LDN	ano	ano
Kladno	ano	depistáž, přednášky, besedy, distribuce informačních materiálů, informační kampaň	dle individuálních potřeb	9x a vícekrát ročně	ÚP ČR, OSSZ, ČSSZ, obecní úřady, sociální služby, zdravotnická zařízení, Krajská hygienická stanice, Policie ČR, Městská policie, NNO a jiné		
Kolín	ano	depistáž, přednášky, besedy, distribuce informačních materiálů, informační kampaň, jiné	podle interního nařízení	4x-8x ročně	ÚP ČR, OSSZ, krajský úřad, poskytovatelé sociálních a zdravotních služeb, Probační a mediační služba, Agentura pro sociální začleňování, soudy, insolvenční správci, exekutoři,	ano	
Litvínov	ano	depistáž, distribuce informačních materiálů, informační kampaň	zpětná vazba není vyhodnocována	ne	ÚP ČR, Policie ČR, Městská policie Litvínov Okresní soud v Mostě, Základní školy, Zástupci obcí v rámci spádové oblasti ORP Litvínov, Nemocnice Most		
Lovosice	ano	depistáž, distribuce informačních materiálů, informační kampaň, jiné	1x ročně	ne	ÚP ČR, OSSZ Litoměřice, Okresní soud Litoměřice, Krajský soud v Ústí nad Labem, Exekutorský úřad, Vězeňská služba, Probační a mediační služba, MZV ČR, MPSV ČR, Velvyslanectví Slovenské republiky, Pedagogicko-psychologická poradna, Advokátní komora, KÚÚK v Ústí nad Labem, obecní úřady I., II., III., Policie ČR, Městská policie Lovosice, Městská nemocnice Litoměřice, Psychiatrická nemocnice Horní Beřkovice, obvodní lékaři a lékaři různých specializací	ano	
Moravský Beroun	ano	depistáž, přednášky, besedy, distribuce informačních materiálů, informační kampaň, jiné	po každém absolvování vzdělávací akce	ne	OSPOD, ORP, ÚP ČR, školská zařízení, Městská policie, Policie ČR, Agentura pro sociální začleňování, krajský úřad, NNO	ano	
Most	ano	depistáž, přednášky, besedy, informační kampaň	po každém absolvování vzdělávací akce	méně než 4x ročně	ÚP ČR, poskytovatelé sociálních služeb, obce		
Písek	ano	depistáž, přednášky, besedy, distribuce informačních materiálů, informační kampaň, jiné	1x ročně	4x-8x ročně	ÚP ČR, SPOD, soudy, správa sociálního zabezpečení, nemocnice, lékaři, exekutoři, neziskové organizace, knihovna, příspěvková organizace města atd.		
Valašské Meziříčí	ano	depistáž, přednášky, besedy, informační kampaň	po každém absolvování vzdělávací akce	4x-8x ročně	ÚP ČR, OSSZ, Policie ČR, obecní úřady, zdravotnická zařízení, Vězeňská služba ČR, NNO		

Zdroj: projektové žádosti obcí, dotazníky obcí, informace doplněné obcemi, strategické dokumenty jednotlivých obcí

O INSTITUTU

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz) je první soukromý vědecko-výzkumný institut v oboru společenských věd založený v Česku. Jde o nezávislý subjekt, který byl založen podle pravidel stanovených Evropskou unií (Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, 2014/C/198/01). Institut je výzkumnou organizací dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a je zapsán na Seznamu výzkumných organizací vedeném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Cílem INESANu je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií, přičemž veškerý zisk je zpětně investován do těchto činností.

Hlavními činnostmi, kterými se INESAN zabývá, jsou evaluace a sociální analýzy.

Evaluace jsou v INESANu chápány jako proces systematického sběru, zpracování a uspořádání informací, jehož cílem je racionální stanovení a objektivní měření hodnoty. Evaluace prováděné INESANem mají formu kontrolovaného šetření věcného základu (Merit) a přínosu (Worth) předmětu evaluace. Evaluace mohou zlepšit kvalitu a zvýšit účinnost prováděných programů či projektů, mohou optimalizovat proces jejich realizace a mohou přinést adekvátní a využitelnou zpětnou vazbu. V oblasti evaluací se INESAN specializuje na:

- metaevaluace (evaluace již provedených evaluací),
- evaluace intervenčních programů (hodnocení souboru opatření, jejichž cílem je změna či formování chování jednotlivců, společenských skupin či organizací).

Sociální analýzy jsou cílené na společenské problémy v rámci vytyčených prioritních tematických oblastí. INESANem prováděné analýzy obvykle zahrnují celý soubor vzájemně provázaných výzkumných aktivit; tím se sociální analýzy odlišují od běžných výzkumů. V rámci realizace sociálních analýz se pracovníci INESANu zaměřují na zkoumání vzájemné interakce vybraného problému a jeho společenského kontextu, což umožňuje analyzované problémy detailně popsat a vyhodnotit. V oblasti sociálních analýz je realizován zejména:

- primární a sekundární výzkum,
- syntetizující, komparativní a analytické studie,
- případové studie.

Mezi tematické okruhy, jejichž výzkumem se INESAN zabývá, patří eticky odpovědné chování, manažerská studia, ICT, životní prostředí a sociální témata.

Díky svému zázemí v oblasti metodologie aplikovaného společenskovědního výzkumu INESAN poskytuje také zpracování výzkumných šetření a metodologických analýz. INESAN rovněž poskytuje odborné služby při tvorbě metodických nástrojů pro evaluaci, realizuje samotná evaluační šetření, podílí se na přípravě zadávací dokumentace, poskytuje peer-review jednotlivých dokumentů vztahujících se k evaluaci a k metodologii společenskovědního výzkumu.

Publikace, expertízy, odborná stanoviska a posudky, které INESAN vydává, nejsou ovlivněny postoji donorů a Zadávatelů, nýbrž obsahují nezávislý pohled expertů INESAN.

SYSTÉMOVÁ PODPORA SOCIÁLNÍ PRÁCE V OBCÍCH

VSTUPNÍ EVALUAČNÍ ZPRÁVA

INESAN

Institut evaluací a sociálních analýz

Heřmanova 22, 170 00 Praha 7

Tel: +420 220 190 597

E-mail: info@inesan.eu

Web: www.inesan.eu

COPYRIGHT © INESAN Všechna práva vyhrazena.

Bez předchozího písemného souhlasu je zakázána jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce materiálu nebo části materiálu, a to včetně šíření prostřednictvím elektronické pošty, SMS zpráv nebo zahrnutí těchto materiálů nebo jejich částí do jiných dokumentů.

